

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD 1
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 154 (14.245)

Trst, nedelja, 5. julija 1992

V glasovalnih izjavah predstavniki strank potrdili že znana stališča

Z zaupnico v poslanski zbornici

Amatova vlada dobila polnomočje

Za zaupnico 330 poslancev, proti pa 280 - V repliki Amato dal največ poudarka sanaciji gospodarstva - Med prioritete naloge uvrstil zmanjšanje javnega dolga in zaščito lire

Predsednik poslanske zbornice Napolitano med branjem izidov glasovanja (Telefoto AP)

RIM — S 330 glasovi za in 280 proti je včeraj poslanska zbornica izglasovala zaupnico Amatovi vladi in ji s tem - po predhodni zaupnici v senatu - tudi izglasovala polnomočje. Pri glasovanju je bilo prisotnih 612 poslancev, od katerih sta se dva vzdržala. Za zaupnico je nova vlada potrebovala 306 glasov in na papirju je imela skupina strank, ki je pri glasovalnih izjavah izrazila podporo Amatu (KD, PSI, PSDI, PLI, SVP in Union Valdotaïne), 335 glasov. Glas proti vladi je napovedal liberalec Sgarbi (zaradi imenovanja Roncheyja na mesto kulturnega ministra), toda kje so se izgubili še štirje glasovi, pa ni znano.

V glasovalnih izjavah so predstavniki strank ponovili že znana stališča, predsednik ministrskega sveta Amato pa je v repliki po končani razpravi včeraj dopoldne svoj poseg osredotočil na gospodarska vprašanja, institucionalne reforme in boj proti organiziranemu kriminalu. Kar zadeva gospodarsko sanacijo, je Amato poudaril, »da je skrajni čas, da se gospodarska obnova poveže z razvojem, ker v položaju, v katerem se je znašla Italija, sanacijska in razvojna politika nista v protislovju.« Ministrski

predsednik je poudaril, da je zmanjšanje javnega primanjkljaja prioriteta naloga vlade. Spregovoril je tudi o obrambi lire in poudaril, da mora prizadevanja monetarnih oblasti za zmanjšanje inflacije in stabilnost tečaja nacionalne valute z ustreznimi ukrepi podpreti tudi vlada. Vsi ti ukrepi pa bodo imeli tudi svojo ceno, ki naj bi jo plačali vsi, čeprav struktur socialne države po besedah Amata naj ne bi odstranili.

Glede institucionalnih reform je Amato ponovil stališče, da je parlament tisti, ki naj bi s temi reformami začel, vlada pa naj bi pri tem nudila ustrezno »podporo.« S tem v zvezi se je zavzel tudi za čim hitrejšo ustanovitev dvozbornične komisije, med reformami, ki bi jih bilo po njegovem potrebno najprej sprejeti, pa je omenil prenovo zakona o financiranju strank.

Amato je v zaključku svoje replike poudaril tudi ambicije nove vlade po prenovi. »Postavljeno je bilo vprašanje, če bo to zadnja vlada med starimi ali prva med novimi. Najbrž bo nekaj vmes, toda svoj cilj bo dosegla, če bo znala menjati marsikaj od starega in sprejeti novosti, ki se že ponujajo,« je zaključil poseg Giuliano Amato.

Moralno vprašanje dviguje politično temperaturo

RIM — Na italijanskem političnem prizorišču je ob razpravi in glasovanju o zaupnici vladi temperaturo dvigovala tudi razprava o morali v politiki, ki so jo škandalizirali s podkupninami močno pretresli. Pri tem je včeraj bilo največ odmevov na petkov Craxijev govor v zbornici, ko je v zvezi z moralno spregovoril o »sokrivdi« strank, kar zadeva njihovo financiranje. Tajnik PSI v zvezi s tem včeraj ni želel biti bolj določen, dejal pa je, da je mnogo stvari, ki ne gredo tako, kot bi bilo treba in ki bi jih bilo v interesu pravice in resnice povedati. Dodal je še, da s svojim posegom ni sam sebe oprostil, »saj se nekdo, ki v tridesetih letih političnega življenja ni dobil niti enega jamstvenega obvestila, nima za kaj opravičevati.« O teh Craxijevih izjavah je včeraj med glasovalno izjavo v zbornici spregovoril tudi predsednik poslancev DSL D'Alema, ki je dejal, »da splošno pozivanje na sokrivdo ni sprejemljivo, saj se moralnega vprašanja ne more zreducirati le na problem financiranja strank.« Tajnik PSI je D'Alema takoj odgovoril, »da je skrajno neprijetno videti, da izza katedra deli nauke sin nomenklature, ki je bila poleg notranjega financiranja vedno deležna tudi superfinanciranja s stranik KPSZ, KGB in režimov Varšavskega pakta.«

Na Craxijev poseg pa so reagirali tudi republikanci. Podtajnik PRI Bogi je s tem v zvezi dejal, da Craxija povsem razume, če je s svojimi izjavami želel sprožiti splošno razmišljanje o degeneracijah v politiki in če je hotel povedati, da PSI ni edina stranka na zatožni klopi. Povsem drugačna pa je stvar po Bogijevem mnenju, če je Craxi s tem hotel namigniti, da sodniki skušajo delegitimirati demokratično ureditev oziroma, če se zavzema za amnestijo in oprostitev tistih, ki so kršili zakone. »Kdor je grešil, mora plačati,« je dejal Bogi.

Temperaturo pa je dvigoval tudi »primer Gorla.« O njem je neposredno v repliki poslancem spregovoril premier Amato, ki je zagovarjal Gorio in dejal, da ne more biti kriv za sedanje napake njegovega nekdanjega sodelavca, s katerim ne sodeluje že od leta 1988. »Nekdo sicer pravi, da mora Cezar paziti tudi na poštenost svoje žene, toda če se je Cezar ločil, mu bo najbrž čez tri leta težko očitati dejanja, ki jih je storila njegova bivša žena,« je še dejal Amato. Kar pa zadeva zahtevo po odobritvi nadaljevanja postopka proti finančnemu ministru, je Amato dejal, da naj bi bila ta odobritev zahtevana zato, da bi zadevo lahko arhivirali.

Po odhodu lorda Carringtona ugasnilo še zadnje upanje za mirno rešitev spora v BiH

Srbi spet srdito bombardirajo Sarajevo

in se ne menijo za morebitne posledice

LJUBLJANA — Takoj, ko je predsedujoči konference o Jugoslaviji lord Peter Carrington včeraj poznopoldne po popolnoma neuspešni misiji zapustil Sarajevo, so se v tem napol porušenem mestu vneli še hujši topniški in pehotni spopadi. Srbske sile so s topovi in večcevniimi raketometi napadle naselja Dobrinja, Mojmiro, Vojničko polje, Novi grad in Stari grad. Boji v mestu, ki so ga, kot poročajo, razsvetljevali so številni požari, so dosegli vrhunec okrog polnoči. V mestu je bilo slišati tudi streljanje iz protiletalskih strojnic, pehotni spopadi pa so se bližali samemu centru Sarajeva. Močno streljanje je bilo ponoči tudi v okolici hotela Holiday Inn, kjer so nameščene mirovne sile Združenih narodov. Šele nekaj po osmi uri zjutraj je v bosanskohercegovskem glavnem mestu znova zavladalo zatišje, še vedno pa so gorela številna

poslopja v večih predelih mesta. Že ponoči so zagorela nekatera poslopja v naselju Dobrinja blizu sarajevskega letališča, več požarov pa se je vnelo tudi v Olimpijski vasi.

Iz urada predstavnikov mirovnih sil v Sarajevu so sporočili, da je središče mesta manj poškodovano, kot so mislili, pravtako ni poškodovan sedež mirovnih sil OZN na glavnem sarajevski pošti. Predstavniki mirovnih sil, pa seveda tudi sestradani Sarajevčani, upajo, da spopadi ne bodo ogrozili dovoza hrane in zdravil v Sarajevo. Prebivalci Sarajeva so že kdovekatero noč v več mesecev obleganem in obstreljevanem mestu preživeli v zakloniščih, kljub temu pa je upravičena bojazen, da so eksplozije granat in raket znova terjale veliko žrtev in ranjenih. Po nepopolnih podatkih so samo v naselju Faletići bili ubiti štirje otroci.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mati objokuje svojega sina, ki je padel med bombardiranjem Sarajeva (AP)

Francosko gospodarstvo klecnilo pred cestnimi blokadami

Avtoprevozniki vztrajajo

PARIZ — Protest francoskih avtoprevoznikov dobiva iz ure v uro vse večje razsežnosti, posredno pa je že terjal prve žrtve. Pri Melunu je življenje izgubil zakonski par, ki se je s svojim avtom zaletel v ustavljene tovornjake, podobna nesreča se je zgodila pri Parizu, kjer je življenje izgubil neki 22-letni nemški avtostopar. Prišlo je tudi do izgredev, med katerimi so francoski avtoprevozniki pretepli nemške turiste, ki so hoteli s svojimi avti prebiti cestne blokade.

Po vsemu sodeč se bo protest nadaljeval, saj so bila pogajanja med vlado in predstavniki avtoprevoznikov, ki so trajala vsa do jutra, neuspešna. Vlada noče umakniti svojega sklepa o uvedbi vozniškega dovoljenja na točke, avtoprevozniki pa so proti temu sklepu, ker bi bili po šestih hujših prometnih prekrških ob delo in zaslužek. Tega se zavedajo tudi drugi poklicni vozniki, tako da so se taksisti marsikje že pridružili protestu avtoprevoznikov.

Včerajšnja podoba Francije je bila grozljiva, saj je skoraj v celoti zamrl ves tovorni in osebni cestni promet, kar predstavlja enega najhujših udarcev za francosko gospodarstvo. Številni obrati so že začeli ustavljati proizvodnjo in pošiljati delavce v dopolnilno blagajno. Vlada je že zagrozila, da bo s silo zagotovila oskrbo vsaj z živili in z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami. Kaj se bo zgodilo v naslednjih dneh, ni jasno, saj bodo pogajanja obnovili šele v četrtek. Komisar za prevoze pri Evropski skupnosti Karel van Miert je že obsodil cestne zapore francoskih avtoprevoznikov, obenem pa je navedel, da je treba popolnoma revidirati dosedanje evropsko politiko prevozov, ki privilegirala predvsem cestni prevoz blaga in ljudi, sedaj pa tako zgrešeno izbiro drago plačuje. Francoski protest je namreč ustavil tudi ves španski in portugalski tranzitni promet, prav tako pa ne more v ti državi potovati blago iz drugih držav Evropske skupnosti.

ODKRIJMO DOBRNO POLETTI

zdravilišče dobrna

☎ 063 / 778 110

Deželna slovenska komisija PSI ocenila nedavne volitve Pomisleki slovenskih socialistov glede Camberjevega imenovanja

GORICA — Deželna slovenska komisija PSI je na svoji zadnji seji, ki je potekala na goriškem sedežu stranke, ocenila vrsto vprašanj, ki neposredno zanimajo strankarsko življenje kakor tudi stvarnost narodnostne skupnosti v Italiji.

Uvodoma je deželni koordinator komisije Rudi Pavšič razčlenil dogodke zadnjih tednov, predvsem kar zadeva zaskrbljujočo klimo, ki je nastala po upravnih volitvah na Tržaškem. S tem v zvezi je bilo ocenjeno tudi prizadevanje komisije, ki se je zavzela, da bi v Občini oziroma na Pokrajino izvolili slovenskega predstavnika. Ob neuspelem poskusu pa velja poudariti prizadevanje komisije, ki je z zastavljenim projektom želela bistveno prispevati v korist celotne narodnostne skupnosti. Zaradi tega je še bolj nerazumljivo ostro nasprotovanje, ki ga je ta načrt doživel s strani ostalih slovenskih strankarskih komponent, predvsem tistih, ki so izbrale ekstremna stališča do reševanja nacionalnega vprašanja. Slovenski socialisti z zaskrbljenostjo gledajo na

takšne pojave, kot tudi podpirajo določeno nezadovoljstvo deželnega tajništva PSI, predvsem tistega dela na Videmskem, ki osporava imenovanje Camberja kot edinega deželnega predstavnika vladne koalicije.

Kljub nastalemu položaju pa si bo slovenska komisija še naprej prizadevala, da tudi ob pomoči demokratičnih naprednih sil v Italiji doseže cilje, ki bodo v korist vseh. S tem v zvezi so na seji deželne komisije z veliko pozornostjo ocenili sklep predstavnice DSL Anamarije Kalčeve, ki je sklenila, da ne bo na umestitveni seji občinskega sveta spregovorila v svojem materinem jeziku. Odločitev, ki je že naletela na neutemeljena natančevanja, je vredna trezne ocene in vsega spoštovanja.

Tudi večinske organizacije slovenske civilne družbe, je bilo še rečeno na srečanju, so v zadnjem času pokazale razumevanje do te, ki so od vedno bile prisotne pri slovenskih socialistih, kakor tudi v nekaterih drugih sredinah, ki si prizadevajo za moderno, reformis-

tično in v duhu evropskih razsežnosti opredeljeno levico.

Skrb za pravičen zaščitni zakon ter vsi normativi, ki gredo v korist naše skupnosti, bodo tudi vnaprej vodilo komisije. Zato bo ta sprejela vse sugestije, ki bodo šle v to smer. V odnosu do same stranke si bo nadalje prizadevala, da bi prišlo do dokončne zakonske ureditve položaja Slovencev v Italiji. V tem smislu bo komisija stopila v stik tako z deželnimi, kakor tudi s vsedravnimi dejavniki stranke ter tudi s političnimi sredinami v Sloveniji.

Takšno delo je nujno tudi zaradi sklica deželne konference, ki naj bi bila v Trstu oktobra letos. Na srečanju v Gorici so razčlenili tudi vrsto drugih vprašanj, ki zadevajo moralizacijo stankarskega sistema, odnos do Slovenije, uditelj organizacijskega in informativnega dela komisije, vprašanja deželnega volilnega sistema (komisija se zavzema za zajamčeno zastopstvo). Sicer bo o teh in drugih vprašanjih tekla beseda na srečanju komisije z deželnim vodstvom PSI v naslednjih dneh.

Predsedstvo ZSKD na posvetu v Reziji

REZIJA — Predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev je za kraj svoje zadnje seje v letošnji sezoni izbralo Rezijo. S tem je želelo izpričati deželno povezanost ZSKD, ki se je pred leti obogatila prav z odprtjem sedeža na Stolbici.

Vrsta vprašanj, ki so predstavljala srž celodnevne posveta, bodo vsebinsko razčlenjena na posvetu, ki ga bo ZSKD pripravila novembra letos in bo služil kot osnova za občni zbor kulturne organizacije.

Na srečanju so pozitivno ocenili prizadevanje ZSKD v rezijanski kulturni stvarnosti, predvsem pa vlogo njene koordinatorke Luigie Negro.

Ali bo »Noč na jezeru« v Guinnessovi knjigi?

MOST NA SOČI — »Sladokusci vseh dežel, pridite na Most na Soči«. Tako bi lahko pisalo na vabilnem letaku dvajsetletne turistično-zabavne prireditve »Noč na jezeru«, ki jo prirejajo na Mostu na Soči.

Iznjadljivi prireditelji so si tokrat omislili orjaški puding, s katerim naj bi se vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov. Ob sodelovanju s Kolinsko Royalom, Vipavsko kletjo in tolmarskim Gostolom bodo danes, 5. julija, pripravili orjaški puding, za katerega bodo potrebovali kakih 50 kilogramov praška za puding, 45 kilogramov sladkorja in več kot 500 litrov mleka.

Zmes naj bi zagotovila takšen puding, ki bi prekašal tistega, ki so gaskuhali v Angliji in je tehtal 278 kilogramov.

Če jim bo podvig uspel, prireditelji obljublajo, da bodo vsi obiskovalci nedeljskega popoldneva prišli na svoj račun.

Letošnja Noč na jezeru, ki se je že pričela predčerašnjim s športnimi tekmovanji, obeta še veliko presenečenj za obiskovalce, ki

naj bi se jih tokrat zbralo več kot 30 tisoč.

Na sporedu bodo akrobatski smučarji, potapljači, kajakaši in jadralni padalci. Vrhunec prireditve bodo predstavljale vodne igre, na katerih bodo sodelovale ekipe v predstavnstvu šestih jezer z obmejnega območja. Za veselo razpoloženje in ples pa bodo poskrbeli Faraoni, Avtomobili, Milan Rudan, Don Mentoni, Blus band, Alberto Gregorič in narodnozabavne skupine. (R. Pavšič)

V izolski bolnišnici in v Valdoltri nova medicinska oprema Pridobitve za obalno zdravstvo

ANKARAN, IZOLA — V obeh bolnišnicah na Obali so imeli večeraj pravi praznik. Začeli so uporabljati in hkrati predstavili javnosti kar nekaj pomembnih novosti, ki bodo pomagale marsikateremu bolniku. V izolski bolnišnici so s pomočjo nove opreme po najnovejši metodi začeli odstranjevati žolčne kamne, v Ortopedski bolnišnici Valdoltra pa so predstavili za milijon mark nove medicinske opreme, pri predstavitvi katere je sodeloval tudi mi-

nister za zdravstvo dr. Božidar Voljč.

Zanimivo je, da je pri novi opremi, ki so jo danes predstavili v Ortopedski bolnišnici Valdoltra, največ potrebne denarja zbrala sama bolnišnica, dokončno pa so jim investicijo omogočili sponzorji Zavarovalna družba Adriatic iz Kopra, Casino Portorož in Jestična Koper. Direktor bolnišnice dr. Vaso Pišot je ob tem poudaril, da se je kolektiv odrekel marsičemu in le na tak način prišel do veliko

sodobnejše, prepotrebne opreme: »Le tako lahko slovensko zdravstvo drži korak s kakovostnimi zdravstvenimi storitvami na svetovni ravni!« V ankaranski ortopedski bolnišnici so obnovili radiološko opremo (doslej je uporabljal zastarelo, tudi 19 let staro opremo), namestili so nov agregat z diesel motorjem Rolls Rayce za rezervno proizvodnjo električne energije, dva laboratorijska aparata (fotometer in aparat za avtomatsko štetje krvnih celic) in računalniško mrežo za obdelavo zdravstvene informatike.

Prav tako so bili veseli v Splošni bolnišnici Izola, kjer so nove operacijske naprave stale sicer »le« 63 tisoč mark, toda te naprave jim zdaj omogočajo laparoskopsko holecistektomijo, to pomeni odstranjevanje žolčnikov s kamni po naj sodobnejši metodi, ki terja minimalen rez na trebuhu (od 20 centimetrov), zdaj zadoščajo štiri majhne luknjice, skozi katere je mogoče odstraniti žolčnik. Po taki operaciji zadostuje, da pacient ostane v bolnišnici še tri ali štiri dni, veliko prej si opomore in začne že po dveh ali treh tednih lahko delati. **BORIS ŠULIGOJ**

Tržaški oktet počastil spomin umrlih v Gonarsu

GONARS — Ob zaključku svoje koncertne sezone 1991/92 se je Tržaški oktet želel pokloniti spomenu slovenskih internirancev, ki so med drugo svetovno vojno umrli v koncentracijskem taborišču v furlanskem Gonarsu, toliko bolj, ker prav v teh mesecih poteka 50 let od ustanovitve taborišča in prihajanja prvih internirancev vanj iz tedanje takojimovanane »Ljubljanske province« pod italijansko okupacijo.

Pri spomeniku-kostnici na gonarskem pokopališču so pevci Tržaškega okteta zapeli partizansko Prečuden cvet, furlansko Stellutis alpinis, domo-

ljubno Oj, Doberdob, na rotondi kostnice same pa še Čajkovskega Otce naš. K ploščam z imeni okrog 450 umrlih so položili cvetje in kratko a občuteno slovesnost sklenili z minuto molka. Zbrani, med katerimi sta bila dva nekdanja interniranca v tem taborišču, družinski člani oktetovih pevcev, in nekaj bivših partizanskih borcev, so poslušali tudi kratko obrazložitev o nastanku in o razmerah v taborišču, vključno z opisom znamenitega pobeга osmih internirancev skozi 60 m dolgi rov v noči od 30. na 31. avgust 1942. (j.k.)

Mostarske matere in otroci v zavetju vojno sredi zelene oaze trnovskih gozdov

»Kmalu bomo doma v osvobojenem Mostarju!«

ČEPOVAN - Dvoje kot oglje črnih otroških oči se je zazrla vame, še preden sem ustavila motor. »Teta imaš žvaku?« Žal ne! Hitela sem deliti vrečke bombonov, saj je bilo zvedavih oči vse več. Mostarski otroci sredi zelene oaze trnovskih gozdov! V varnem zavetju krajev in ljudi, ki grozote zadnje vojne še dobro preboleli niso in tu imajo sedaj, po skoraj 50. letih, ko niso mogli verjeti, da lahko mir traja toliko časa, v svoji sredi pregnance z vojnih območij Neretve. Iz Mostarja, hercegovske prestolnice, se je v Čepovanu in v Srednjem Lokavcu znašlo sredi maja več kot 70 begunskih mamic in otrok vseh starosti.

»Samo, da ne puca,« me je pozdravila mama Djulfidama, ki je s 13-letnim Sahidom, 14-letnim Vahidom in 16-letno Hidajeto našla, varno bivališče v praznem župnišču Srednjega Lokavca. Da je mir največja človeška vrednota, so mi tu hitele dopovedovati tudi mostarske srednješolke, visokorasle lepote, ki jih premore le Hercegovina. »Večni strah, da bi nas zasule granate, nenehno, strahotno bobnenje eksplozij, bojazen, da ne preživiš, vse to je sedaj za nami,« je Tanja, najstarejša sestra hotela govoriti še za sestro Seko in brata Srdjana, ter za vse mostarske otroke, ki so jih srbski starši, tako kot muslimanski in hrvaški preko »Dečje ambasade« skušali poslati na varno. O konvoju te nenavadne ambasade dobre volje, ki jo je v kritičnih

majskih dneh organiziral Mišo Marič, in ga rešeni Mostarci ne morejo dovolj pohvaliti, smo tako izvedeli iz prve roke. Dolge ure je trajala vojaška blokada avtobusov; prvega dne so morali iz njih bežati na vse strani, šele naslednjega dne je Mariču, s pomočjo pripadnikov Umprofora, uspelo spraviti 9 avtobusov mam in otrok preko Goranaca in Lištice do Splita. Od tu so s trajektom, po dolgi in naporni vožnji, prispeli na Reko in potem kmalu v Slovenijo.

Habibin dojenček, pet mesecev stara Aldina, je hudo zbolela; zdravliti so jo takoj po prihodu v šempetrski bolnišnici, potem pa jo je prevzela dr. Mačkova na ljubljanski otroški kliniki. Aldina je ozdravela, njena mama bi se rada zahvalila vsem, ki so pomagali rešiti njeno punčko. V skromnem čepovanskem župnišču je pri gospodu župniku Evgenu Gantarju našlo zatočišče osem otrok s šestimi mamicami in eno »bako«. In sedaj sem med njimi: pogovor teče o marsičem. Mostarke mi naročajo, da moram zabeležiti najprej njihovo zahvalo gospodu župniku, potem pa vsem tistim v novogoriški občini, ki skrbijo zanje; od Rdečega križa do Caritas, od socialnih delavk Metke in Zdenke do teritorialcev, ki skušajo ustreči njihovi največji želji, da bi preko radioamaterjev prejeli novice od doma. Daleč je Hercegovina, pošta skoraj ne deluje, telefon še manj, vse kar vedo o

domu so slike na TV ekranu, ki ne obetajo nič dobrega. Toda upanje je neugasljivo, zatrjujejo vse vprek in: »Julija bomo doma v osvobojenem Mostarju!« Habiba je šele včeraj izvedela, da je mož živ, toda štiri njene bližnje sorodnike, tudi žensko in otroka, so v predmestni vasi Mostarja četnadi krvočno zaklali. Groza je zavladala nad hercegovskimi Muslimani in Hrvatmi, mi pripovedujejo mlade žene, njihov gnev je globok, išče povračila, toda baka Djulsa svari: »Vrnili se bomo domov in živeli tudi dalje skupaj; vsi ne morejo biti zločinci.« Pogovor se utiša, baka kadi morda svojo zadnjo cigareto. Ja, hercegovski tobak je najboljši, kdo bi jim ga oponašal! Pa ob skodelici turške kave človek nekako lažje prenaša vse tegobe. Le, da bi vse hitro minilo, da bi šli domov!

Mostar je eno najbolj vročih mest na Balkanu, jih tolažim, potrpite v tej zeleni čepovanski dolini, visoko nad morjem, ustvarjeni kot nalašč za počitek in mir. »No, sjar smo prav me odprle letošnjo turistično sezono,« se šaljivo, vendar nosijo v sebi le podobo mesta ob edinstvenem Starem mostu, ki še stoji. Kar pet drugih na Neretvi so zlikovci porušili, se huđujejo. »Toda Mostar bomo spet obnovili, da bo še lepši, kot je bil,« me prepričujejo mamicе v Čepovanu in srednješolci v Srednjem Lokavcu. »Dobro skrbijo tu za nas,« mi zatrjujejo mladi Mostarci. Hrane je dovolj in tudi do-

bra je, le maminih kolačev pogrešajo, tistih sladkih kuglic, baklav, talumb, tufakij... Pa dolgočasijo se živahni mostarski fantje in dekleta, nobenega čtiva nimajo, za otroške igre pa so preveliki. Odhajajo na sprehode, tudi k nedeljski maši, ki jo daruje v Srednjem Lokavcu župnik Gantar iz Čepovana. Vabijo ga v Mostar tako vztrajajo, da ne bo mogel odkloniti: radi bi mu pokazali vse njihove cerkve in džamije, pa še lepo katedralo in Stari most! Ko pade mrak, se stisnejo v krog in ob spremstvu kitare zapojejo po njihovo, tudi tisto lepo Šantičovo pesem o Emiri:

»Prošetala Suljagina fata do Mostara, sa grana oj vjatar duvnu niz pleče puste, raspletje joj one pletenice guste, zamiriše kosa ko zubuli plavi, a meni se krenu burburet u glavi...«

Tako je pesem o mostarski lepotici završala sredi trnovskega gozda, v zeleni oazi miru, zavetišču nič krivih otrok. Veseli bi bili obiska njihovih vrstnikov, skupaj bi zapeli, se pogovorili, kot se znajo le otroci. Morda bi jih kak dober voznik popeljal na ogled obeh Goric, o njih le slišijo; pa na Sveto goro bi radi šli, od tam pravijo, da se vidi morje. Po njem se bodo nekega dne spet srečni vračali nazaj domov, v Mostar. V spominu jim bo ostala za zmeraj zelena podoba mogočnih gozdov Primorske in njenih dobrih ljudi. **DORICA MAKUC**

Na mejnih prehodih tudi nekaj tujih turistov Ob koncu tedna na cestah gost promet brez zastojev

Prvi julijski konec tedna že tradicionalno pomeni začetek počitnic za milijone Italijanov in s tem povezano poplavo avtomobilov na cestah. V tržaški pokrajini je bil naval vozil do pred dvema letoma še bolj občuten, saj se je na tisoče turistov iz domala vseh držav Evropa prav po cestah tržaške okolice podajalo na počitnice v takratno Jugoslavijo. Po lanskem vojni seveda zdaj ni več tako. Lani v tem času je bila v Sloveniji vojna, letos je vojna vihra nekoliko bolj oddaljena od meje, turistov pa je kljub temu bolj malo.

Kakorkoli že, na naših cestah je bilo včeraj dokaj živahno, tudi na mejnih prehodih je bilo videti marsikateri avtomobil s tujo registracijo, vrst pa seveda ni bilo (na sliki D. Križmančiča mejni prehod pri Škofijah). Edino kolono so zabeležili na avtocesti v bližini izhoda pri Moščenicah zaradi del na cestišču.

Še največ prometa je bilo na obalni cesti med Barkovljami in Sesljanom, seveda pa je šlo pretežno za Tržacane, ki jih je včerajšnji sončen dan privabil k morju. Za danes pričakujejo prav tako gost, a tekoč promet, odvisno bo pač tudi od vremena, glede katerega napovedujejo poslabšanje.

Teden dni za razvedrilo in spoznavanje ob likovni dejavnosti ZSKD z likovniki in animatorkami pripravlja poletno likovno kolonijo

V zadnjem tednu avgusta, točneje od ponedeljka, 24., do sobote, 29. avgusta, se bo prvič pri nas odvijala poletna likovna kolonija, namenjena mladim od 10. do 15. leta starosti. Prvič bo torej pobuda, ki je dvajset let odlično uspevala v Vuženici pri Dravogradu, lani pa gostovala na Radišah pri Celovcu, doživela »krst« tudi v naših krajih, in sicer v sesljskem centru Štrekelj. Gre za večdnevno bivanje mladih ljudi ob likovni dejavnosti in razvedrilo, ki ga je spodbudila šola v Vuženici. Otrokom iz Slovenije so se nato pridružili še mladi Slovenci s Koroške, iz Porabja in seveda naše dežele. Ko so se prvotni organizatorji odločili, da bo likovna kolonija začela »potovati« tudi izven slovenskih meja, je bila štafetna palica predana tudi eni izmed večjih organizacij, ki so več let pri njej sodelovale. Tako se za letošnjo izvedbo že dalj časa organizacijsko zavzema Zveza slovenskih kulturnih društev, pri tem pa sodelujeta še Društvo zamejskih likovnikov in združenje animatorok Lupusinfabula. Dragocen je tudi doprinos, ki ga je dala uprava devinsko-nabrežinske Občine.

Osnovno organizacijsko nalogo torej ima ZSKD, člani združenja Lupusinfabula sodelujejo pri zasnovi vzgojno-rekreacijskega programa, DZL pa si je prevzelo odgovornost za likovne dejavnosti. Sicer se je Miloš Jugovič, predsednik DZL, že večkrat kot spremljevalec udeležil srečanj v Vuženici. Dela se torej loteva z določeno izkušnjo. »Poleg likovne dejavnosti ima ta kolonija tudi važno vlogo medsebojnega spoznavanja,« pravi Jugovič. »Ne smemo namreč mimo dejstva, da je pravzaprav nastala kot prilika za srečanje mladih ob likovnosti.« Že ob prvi predstavitvi kolonije so letošnji pobudniki poudarili pomembnost tega dejavnika, ki se od vsega začetka izraža v prenočevanju mladih gostov na domovih vrstnikov-domačinov. Čeprav je ta navada vzpostavljanja novih človeških stikov pri nas nekoliko »tuja«, odigra predvsem pri mladih ljudeh veliko vlogo. Ustvarja pač tisto vzdušje, ki daje pobudi še dodatno vrednost: doslej so se - razen izjem - skoraj vsi prijavljeni potrudili, da so na svojem domu pripravili tudi

ležišče ali dva za vrstnike iz Slovenije, Koroške in Porabja. Organizatorji pa vabijo k temu še morebitne domačine, ki bi na svojem domu lahko za pet noči sprejeli mladega gosta.

»Pri sestavljanju programa likovnih dejavnosti upoštevamo predvsem tiste, ki lahko nudijo takojšnje učinke,« pojasnjuje Miloš Jugovič, ki v sodelovanju z drugimi člani DZL razmišlja o najprimernejših načinih dela. »Claudia Raza bo vodila eksperimentalne tehnike tiska, ki omogočajo svoboden pristop do ustvarjanja, uporabo najrazličnejših materialov in tudi hitre rezultate. To velja tudi za tehniko oblikovanja s testom - zmesjo moke, soli in vode, za kar bo skrbela Jasna Merku. Pomislili pa smo še na lepljenko, saj tudi ta tehnika daje veliko možnosti izražanja in obenem takojšnje učinke.« Kar pester delovni program torej, ki ga bosta po potrebi dopolnila še risanje in barvanje s tempero. Mladi udeleženci - pričakujejo jih približno 60 - bodo ustvarjali v izmeničnih skupinah, da bi bilo delo prožnejše.

»Vsekakor se bo glavna dejavnost odvijala v dopoldanskih urah,« nadaljuje Jugovič. »Da bi res poudarili tudi razvedrilni smisel te kolonije, bomo namreč poskrbeli še za obisk okolice s krajšimi izleti. Ker bomo v neposredni bližini morja in mnogi otroci morja morda še niso videli, bomo prav gotovo izkoristili priložnost še za kopanje.« Namen likovne kolonije nikakor ni v tem, da bi otroka preobremenili z obveznostmi. »Sicer je to za nas preizkusno leto, zato se skušamo prilagoditi razpoložljivim možnostim, seveda ob spodbujanju ustvarjalnega izražanja mladih likovnikov.«

Gre torej za zahtevno pobudo, h kateri trojica prirediteljev - ZSKD, DZL in Lupusinfabula - vabi še vse, ki mislijo, da bi lahko dali svoj doprinos. Ne samo stare in otroke, temveč tudi druge likovnike ali pedagoge, ki bi sledili delu mladih udeležencev in s tem prispevali k uspehu 22. likovne kolonije.

DAMIANA OTA

Objavljamo drugi del seznama dijakov, ki so uspešno zaključili šolsko leto Šolski uspehi na slovenskih nižjih srednjih šolah

Nadaljujemo z objavo seznama dijakov nižjih srednjih šol, ki so uspešno zaključili šolsko leto.

Nižja srednja šola Srečko Kosovel

1. A r.: Rudi Brundula, Paola Cauter, Kristina Ferluga, Aljoša Fonda, Damjan Gregori, Jan Gregori, Martina Grgič, Erika Hrovatin, Nastja Milič, Peter Milič, David Pauletic, Andrej Sossi, Tanja Sossi, Denise Stor, Primož Sturman, Nawal Taha.

1. B r.: Kristen Belicic, Kristina Berce, Martina Canziani, Peter Corbatti, Federica Dagostini, Uroš Grilanc, Martin Gustin, Monica Kete, Goran Krizmancic, Martina Marc, Elena Mulic, Mara Pavatic, Alenka Rauber, Dean Rebecchi, Maša Stranj, Irina Zažar.

2. A r.: David Ciacchi, Lara Cibi, Aleš Cressiach, Martina Gregoretti, Michela Gregoretti, Damijan Gregori, Aron Krt, Igor Lakovič, Virginia Macor, Andraž Mermolja, Costantino Racman, Katja Raseni, Karin Ravbar, Ines Rossanese, Mojca Skabar, Erika Stegal.

2. B r.: Sara Babudri, Francesca Ban, Marco Budal, Francesca Criti, Dunja Fabjan, Jan Ferluga, Ivana Franco, Fabio Germani, Tamara Giorgi, Daniele Iozza, Tjaša Kalc, Maja Marucelli, Marlena Mennucci, Andrej Petaros, Peter Senizza, Martin Sosič, Katerina Sossi, Diego Spera, Andrejka Starec. En dijak ni izdelal.

3. A r.: Vinko Bandelj, Roberto Cossutta, Katja Gustin, Igor Kalc, Mojca Kalc, Selma Kralj, Martina Kufersin, Erika Limoncin, Peter Milcovich, Cristina Natalicchio, Aleš Plesnicar, Erika Race, Jasmina Štrekelj, Martina Švagelj, Vasja Vavpetič, Tanja Zadnik.

3. B r.: Andrej Ban, Edvin Braini, Daniela Brisli, Daniela Cebron, Sara Covolo, Manuel Ferfog-

lia, Monica Marc, Francesco Micalessi, Erika Milkovic, Marjetica Možina, Erazem Mulic, David Raseni, Elvin Skabar, Stefano Skabar, Martin Vidali, Livio Cioocchi (privatist).

Nižja srednja šola Simon Gregorčič

1. A r.: Alessandro Bajec, Sandro Demarchi, Matej Santi, Marco Serio, Daniel Sik, Igor Zobin, Irina Sancin, Jelka Sancin, Klara Vodopivec, Sara Zerjali.

1. B r.: Andrej Graccogna, Denis Grisancich, Marko Kariš, Christian mauri, Andrea Skerlavaj, David Slama, Silvia Carboni, Martina Cociancich, Vanja Glavina, Barbara Gropajc, Mariana Olenik, Anastasia Postogna, Neda Sancin, Nataša Zerjal. En dijak ni izdelal.

2. A r.: Christian Argenti, Martin Bembič, Walter Bembič, David Fonda, Emanuele Martini, Valter Pala, Dimitrij Prasel, Daniel Rebez, Dean Sancin, Christian Slavec, Patrick Vitrani, Igor Zeriul, Bojan Zivec, Borut Žerjal, Valentina Bernetič, Noemi Cisera, Nicoletta Corossez, Elisa Martini, Anna Mattiotti, Maša Pregarc, Barbara Rocco, Daniela Tul, Eva Žerjal, Sara Žerjal.

2. B r.: Riccardo Baldi, Christian Cova, Patrick Curman, Samo Kocjančič, Aljoša Kuzmič, Peter Metlika, Igor Ota, Sandy Sancin, Daniel Žerjal, Irina Druzina, Alenka Lovriha, Samoa Mauro, Elena Sanna.

3. A r.: Marko Bandi, Danjel Glavina, Roberto Jakomin, Uros Jercog, Aljoša Novak, Marco Podoš, Ivo Sik, Miloš Tul, Karin Kocijan, Breda Mihalič, Mojca Mihalič.

3. B r.: Goran Cuk, Alen Kermac, Goran Lavriha, Fedor Lovriha, Denis Piciga, Paolo Sabadin,

Emmi Coslevaz, Maja Pecar, Irina Pettiroso, Nataschia Riggi, Martina Salvi, Maja Zobec.

Nižja srednja šola Ivan Cankar

1. A r.: Mitja Bizjak, Valentina Ciacchi, Nino Corda, Dario Cossutta, Sergio Fabris, Miryam Gripari, Valentina Iacovich, Lara Komar, Mascia Kukanja, Daniel Leone, Ivan Mikulus, Jana Miličević, Zorka Miličević, Valentina Reja, Martina Samez, Mitja Stefancic.

1. B r.: Sabina Caris, Barbara Cossutta, Ivana Flego, Dana Furlani, Saša Jancar, Federica Krasovec, Christian Krmeč, Caterina Macho, Alessandro Manzin, Fjona Mezgec, Karin Mezgec, Tjaša Rogelja, Giulia Sadlowski, Jasna Simcic, Albert Zornada, Dalibor Žrljič.

2. A r.: Igor Bosich, Vesna Comari, Robert Debelis, Peter Furlan, Igor Gherdol, Alja Hrvatic, Lidia Janezic, Francesca Kravanja, Elena Lantier, Lucia Lombardo, Peter Milkovič, Roberta Orel, Irina Perosa, Andrea Roberti, Elisa Sancin, Laura Sgubin, Tanja Sternad, Tanja Tomaselli, Luisa Vignini. Dva dijaka nista izdelala.

3. A r.: Pierpaolo Brazzani, Dejan Dermota, Fabio Domio, Marco Feruglio, Tamara Ivančič, Benjamin Ivanič, Marina Kodric, Ivo Mozetic, Sonia Padovan, Denis Pussini, Romina Sossi, Micaela Stibiel, Anna Turco, Niaz Zaina.

3. B r.: Katja Baric, Andrea Bertocchi, Alessandro Cavalli, Jadranka Cergol, Tiziano Cotzia, Sara Crevatin, Dagmar De Paolis, Maya Fichfach, David Fischer, Livio Fontanon, Iztok Furlanic, Jasna Germani, Tjaša Gruđen, Francesca Milone, Tanja Padovan, Thomas Samez, Saša Smotlak, Walter Stoch, Gabriele Talotti.

Danes na Proseku proslava ob 20-letnici odkritja spomenika

Proseško-kontovelska sekcija VZPI-ANPI prireja danes v sodelovanju s drugimi krajevnimi organizacijami spominsko svečanost ob 20. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB na Proseku. Udeleženci se bodo ob 16. uri zbrali pred Soščovo hišo na Proseku, odkoder bodo v povorki krenili do spomenika, kjer bo komemoracija. Slavnostna govornika bosta Jože Koren v imenu Združenja aktivistov in Invalidov NOB in Arturo Calabria za pokrajinski odbor VZPI-ANPI. Kulturni spored predvideva nastop godbe, pevskega zbora in recitatorjev iz vrst domačega amaterskega odra.

V dvorani kulturnega doma bo nato ogled razstave slik o nacističnih lagerjih, na prodaj pa bo izpopolnjena izdaja brošure-knjige iz pred dvajsetih let o deležu Proseka in njegovih prebivalcev v narodnoosvobodilni borbi. Sledilo bo tovariško srečanje, ki bo priložnost tudi za srečanje z bivšimi borci in aktivisti OF z obeh strani meje.

Na sliki (foto Magajna) arhivski posnetek z odkritja spomenika padlim na Proseku dne 7. julija 1972.

ŠKD Cerovlje-Mavhinje
Veseloigra na prostem
GOSPA MINISTRICA
Izvaja dramska skupina iz Štandreža.
V petek, 10. 7., ob 21. uri na dvorišču osnovne šole Miroslav Vilhar v Cerovljah.
Vljudno vabljeni.

Športno združenje GAJA organizira od 27. junija do 5. julija na športnem objektu na Padričah
»ŠPORT IN ZABAVA«
z nogometnim in odbojgarskim turnirjem.
Zabavali vas bodo ansambli Happy Day □ Lojze Furlan Zvezde
Vabljeni!

SKD Slavec Ricmanje-Log
vabi na
VAŠKO ŠAGRO
10., 11., 12. in 13. julija 1992

Društvo slovenskih upokojencev Trst organizira 15. julija
IZLET NA MAŠUN
kjer bo prijateljsko srečanje s pobratanim DRUŠTVOM UPOKOJENCEV ILIRSKA BISTRICA.
Vpisovanje v sredo, 8. 7., na sedežu društva v Ul. Cicerone 8 od 9. ure dalje.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Carlo Goldoni
PREBRISANA VDOVA
Režija META HOČEVAR
PREDSTAVE NA PROSTEM
Danes, 5. t. m., ob 21. uri BARKOVLJE - Kulturno društvo
jutri, 6. t. m., ob 21. uri KRIŽ - Ljudski dom
v sredo, 8. t. m., ob 21. uri KONTOVEL - Društvena gostilna
v četrtek, 9. t. m., ob 21. uri PREBENEG - v parku
v petek, 10. t. m., ob 21. uri NABREŽINA - igrišče Sokola
v soboto, 11. t. m., ob 21. uri ZGONIK - pred županstvom
v ponedeljek, 13. t. m., ob 21. uri MAVHINJE - na trgu
v torek, 14. t. m., ob 21. uri v ZABREŽEC - v Hribenci.
v sredo, 15. t. m., ob 21. uri DOLINA - na Gorici

VZPI-ANPI Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič organizirata
v Bazovici 11., 12. in 13. julija 1992
PARTIZANSKI SHOD
posvečen 100-letnici rojstva tov. Tita in 20-letnici dejavnosti TPPZ Pinko Tomažič.
Osrednja prireditev bo v nedeljo, 12. julija, ob 18. uri.
Slavnostna govornika bosta Mitja Ribičič in Tino Casali - podpredsednik VZPI-ANPI.
V kulturnem programu bosta nastopila TPPZ Pinko Tomažič in godba na pihala Viktor Parma.
Vsak večer bosta zabavala ansambli Furlan in Tams Adria kvintet. - Delovali bodo dobro založeni kioski.

Govor bo o programu uprave Jutri zvečer druga pokrajinska seja

Pokrajinski svet bo na jutrišnji seji začel razpravo o programih morebitne nove uprave. Izvolitev odbora sicer še ni na obzoru, spričo političnih razmer, ki vladajo v mestu, pa je po svoje že pomembno to, da se bodo stranke javno soočale o konkretnih vprašanjih. Zasedanje bo vodil anagrafsko najstarejši svetovalec Klingendrach (Severna liga), ki na prvi seji res ni blestel kot predsednik skupščine, saj ni znal preprečiti grobega nastopanja demokristjanov in fašistov. Svetovalci KD in MSI so namreč glasno vzrojili, ko je svetovalec Stojan Spetič (SKP) spregovoril v slovensčini.

Predstavnica Demokratične zveze Nives Košuta je izročila načelnikom skupin osnutek upravnega programa, po katerem naj bi Pokrajina pospešila integracijo naše stvarnosti v širši evropski prostor. Slovenija in Hrvaška morata postati za Trst naravna sogovornika, sama uprava pa naj postane neke vrste koordinator raznih javnih ustanov, kar bi moral biti tudi njen osrednji cilj. Košutova in njen somišljenik Fabio Vallon sta tudi prepričana, da bi morala pokrajinska uprava igrati odločnejšo vlogo na področju sožitja med Italijani in Slovenci ter uveljavljanja pravic naše manjšine. Statut bo moral čimprej dobiti izvršilne norme oziroma pravilnik, treba pa bo revidirati tudi kriterije za dodeljevanje raznih prispevkov in pri tem privilegirati sredstva za investicije.

Na petkovi skupščini DSL je prevladalo stališče, da bi morala Demokratična zveza stremeti po neposrednem sodelovanju v novih odborih, ki ne smejo biti pogojeni od desnice, kar bi bilo za Trst pogubno. »Temu mestu je treba v tem težkem trenutku vendarle nuditi neko napredno upravno in politično perspektivo«, je dejala pokrajinska tajnica Lusa. Razmerja sil v pokrajinskem in posebno v občinskem svetu pa žal ne kažejo nič dobrega.

Na deželnem uradu za delo o dopolnilni blagajni Teden pomembnih pogajanj za škedenjsko železarno

Po dneh jeznega delavskega protesta je vprašanje škedenjske železarne zakoralo na pot pogajanj in iskanja najmanj bolečih rešitev. Delavstvo je s svojimi tridnevnimi protestnimi shodi na ulicah in s svojim pritiskom na politične oblasti vsekar doseglo, kar se je doseči dalo: proizvodnja v obratu vsaj za sedaj ne bo zastajala, junijske plače bi morali uslužbenci prejeti v kratkem, število vpisanih v dopolnilno blagajno se bo od napovedanih 750 enot bistveno znižalo.

Včeraj se je sestel upravni svet škedenjske železarne, da bi ratificiral nekatere sklepe, ki so se »izcimili« potem, ko so sprte strani pred dnevi na tržaški prefekturi podpisale okvirni sporazum o nadaljevanju proizvodnje. Po tem sporazumu naj bi nekdanji zasebni partner v sedaj že bivšem javno-zasebnem podjetju, »železar« iz Osoppa Andrea Pittini, preskrbel javnemu partnerju surovino, ki naj bi jo javna družba ILVA predelala. S tem naj bi v železarni zagotovili neprekinjeno nadaljevanje proizvodnje in preprečili ustavitve strojev (če bi do tega prišlo, bi morali železarno dejansko zapreti).

V podjetju sedaj z upanjem pričakujejo novi teden. V tem tednu naj bi ministrstvo za industrijo potrdilo izredno upravljanje obrata, kot to predvideva zakon Prodi. Novi minister za industrijo Guarino naj bi imenoval enega ali več komisarjev, ki bodo prevzeli v svoje roke upravljanje škedenjske železarne, dokler ne bi morebiti našli nove kupce. Deželni odbornik za

industrijo Saro je medtem že posegel na ministrstvu z zahtevo po čimprejšnjem imenovanju komisarja (ali komisarjev).

V prihodnjem tednu se bo odločalo tudi o zaposlitveni ravni v škedenjski železarni. Ko se je vodstvo podjetja odločilo za zaprtje obrata, je napovedalo vpis 750 uslužbencev v dopolnilno blagajno (600 delavcev in 150 uradnikov). Po sporazumu, doseženem na tržaški prefekturi, bi se moralo število delavcev v dopolnilni blagajni bistveno zmanjšati, saj se bo proizvodnja v železarni nadaljevala (po prvotnem načrtu naj bi ostali na delovnem mestu le delavci centrale koksatega premoga). O številu vpisanih v dopolnilno blagajno bi morali še ta teden odločiti na deželnem uradu za delo.

Med posegi političnih predstavnikov v korist škedenjske železarne gre včeraj omeniti srečanje med tržaškim poslancem KD Colonijem in novim ministrom za industrijo Guarinom. Coloni je ministru orisal težaven položaj v obratu, predložil mu je, kakšen udarec bi zaprtje obrata prizadelo celotnemu tržaškemu gospodarstvu. Omenil mu je protestne akcije, ki so sledile napovedi o dejanskem stečaju podjetja, obenem pa mu je tudi pojasnil, da bi se vse mesto postavilo v bran temu zgodovinskemu industrijskemu objektu, če bi ga hoteli zapreti.

Minister Guarino je Coloniju zagotovil, da bo že od jutri, ko bo stekel postopek o posebnem upravljanju, ki ga predvideva zakon Prodi, posvetil temu hudemu vprašanju svojo pozornost.

† Zapustila nas je naša draga
mama, nona in pranon

Vilhena Scheimer vd. Brus

Pogreb bo jutri, 6. t. m., ob 12. uri z barkovljanskega pokopališča v cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Edi z Liano, vnukinja Savina z Marinom, pravnuka Aleksander in Martin ter ostalo sorodstvo.

Barkovlje, 5. julija 1992
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Žena Milvana, sin Aron in družina Kobec se toplo zahvaljujejo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jim bili ob strani v teh težkih trenutkih, ko nas je zapustil naš dragi

Ladi

Posebna zahvala lovski družini iz Zavelj, Slovenskemu lovskemu društvu Doberdob in vsem ostalim lovcem za tako množičen pristop.

Najlepša hvala darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Trst, 5. julija 1992

ZAHVALA

Svoji

Angele Furlan vd. Gruden

se ganjeni zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z njimi.

Trst, 5. julija 1992
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Globoko ganjeni in hvaležni ob izrazih sočustvanja, ki smo ga bili deležni od množice sorodnikov in prijateljev, ki so se zadnjič poslovili od našega dragega

Fabia Calzija

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Trst, 5. julija 1992
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage

Ide Husu vd. Masi

SVOJCI

Barkovlje, 5. julija 1992

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage pokojnice

Frančiške Čač

Posebna zahvala g. župniku, pevcem ter nosilcem krste in cvetja.

SVOJCI

Boršt, 5. julija 1992

6. 7. 1986

6. 7. 1992

Viljem Berdon

Z ljubeznijo in mislijo si vedno z nami.

Mama in brat Igor z družino
Ricmanje, 5. julija 1992

Iz protesta proti raznim gradbenim načrtom

Pri Sv. Ivanu bo jutri »dan zelenega žalovanja«

Jutri zvečer bo pri Sv. Ivanu javna skupščina prebivalcev v zaščito rajona, v prvi vrsti njegovega zelenja, ki ga ogrožajo razne gradbene pobude. Na skupščino, ki jo prireja rajonski odbor za Sv. Ivan, Vrdele, Lonjer in Podlonjer, so povabili politične predstavnike, vse organizacije, ki delujejo v rajonu, in vse naravovarstvene organizacije, predvsem pa seveda Svetoivančane, ki bi jih uresničitev sedanjih načrtov najbolj prizadela.

Z utemeljitvijo, da mora imeti ta okraj še razne pomembne stavbe, med temi tudi novo karabinijsko postajo, pa tudi nova parkirišča, bodo začeli na tem področju, ki se je do sedaj še vedno lahko pohvalilo z zelenjem, predsem z lepim drevjem, prav ta drevesa sekati.

Takšen poseg naj bi napravili na vogalu ulic San Cilino in Beato Angelico ter (ob robu parka bivše psihiatrične bolnice), v Ul. Caravaggio in Ul. delle Docce. Tu bi hoteli urediti veliko zasebno parkirišče.

Že je bil spremenjen videz tega okraja, je mnenje prebivalcev, ko so tu zgradili velik trgovski ob-

jekt Giulia z velikim parkiriščem. Sedaj bi novi posegi odpravili ponovno veliko zelenja, predvsem pa drevesa, ki so tu rastle desetletja in desetletja.

Dan, ko bodo na javni skupščini razpravljali o vsej tej problematiki, so organizatorji imenovali »dan zelenega žalovanja«. Prireditelji seveda računajo, da jih bo prebivalstvo pri njihovi protestni akciji čim bolj podprlo. Ne bodo pomagale le besede in protesti, so organizatorji mnenja, če ne bodo oblasti začutile resničen upor prebivalstva in njegovo pripravljenost, da svoja drevesa in svojo okolico zaščitijo. Javna skupščina bo ob 20. uri na Drevoredu R. Sanzio 24 na vrtu v neposredni bližini cerkve na Trgu Gioberti. (nl)

Shod Edinosti

Na Trgu Unità bo danes med 11.30 in 12.30 redno mesečno zborovanje proti zamudi parlamenta in drugih pristojnih teles pri odbritvi pravic slovenske manjšine. Shod prireja DPD Edinost. Govoril bo prof. Samo Pahor.

TPPZ sinoči nastopil na festivalu tiska SKP

Na festivalu komunističnega tiska, ki ga prireja Stranka komunistične prenove, je sinoči nastopil Tržaški partizanski pevski zbor »Pinko Tomažič« pod taktirko dirigenta Oskarja Kjudra. Zbor se je občinstvu predstavil s koncertom partizanskih in borbenih pesmi. Na prazniku je nato spregovoril sen. Stojan Spetič, ki je govoril predvsem o aktualnem trenutku naše manjšinske skupnosti.

Festival SKP na prireditvenem prostoru v Ul. Flavia se bo končal danes zvečer.

Na sliki (foto Križmančič): TPPZ Pinko Tomažič z dirigentom Kjudrom med včerajšnjim koncertom.

V Trstu dvojno pomorsko slavje

Na Tržaškem so včeraj slavili dvojno pomorsko slavje: na 7. pomolu so predali brodarju tovrno ladjo Maria Rebecca, v miljski ladjedelnici pa so splovili preurejeno jahto Tirrenia 2.

Tovrno ladjo Maria Rebecca je Fincantieri predal brodarju Ferar družbe Ferruzzi, ki je tako zvišala na deset enot svoje brodojve. Novo ladjo so zgradili v ladjedelnici v Margheri, dokončali pa v tržaškem arsenalu. V dolžino meri 266 metrov, široka je 43 metrov, motor sulzer, ki so ga zgradili v Tovarni velikih motorjev, pa ji bo omogočil plovbo s hitrostjo do 15 vozlov. Ladja lahko sprejme na krov do 172 tisoč kubičnih metrov razsutega tovara (premoga, žita, soje itd.).

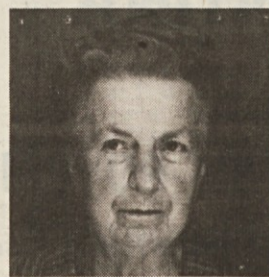
V miljski ladjedelnici so splovili prenovljeno 18-metrsko jahto Tirrenia 2. Ladjo so splovili v Angliji daljnega 1914. leta za nekega grškega brodarja. Pred dvema letoma jo je sedanji lastnik »izsledil« v Karibskem morju, jo odkupil in s pomočjo tržaškega načrtovalca Carla Scirellija popolnoma prenovil.

Koncert sodobnih glasbenih del sklenil natečaj »Alpe Adria mladi«

S koncertom nagrajenih skladb se je predsinočnim v dvorani Goethe Instituta zaključil letošnji drugi mednarodni natečaj Alpe Adria mladi, namenjen mladim glasbenikom-skladateljem iz območja Alpe-Jadrana. Priredilo ga je deželno združenje Arcinova, pri tem pa so sodelovali še Zveza kulturnih organizacij Slovenije, madžarska Europa Haz in milansko združenje Traiettorie sonore. Natečaj je užival še ugledno pokroviteljstvo delovne skupnosti Alpe-Jadran, Dežele F-JK, Pokrajine in Občine Trst. Ocenjevalno komisijo so sestavljali že priznani skladatelji iz dežel Alpe-Jadrana, med temi tudi slovenska glasbenika Jakob Jež in Aldo Kumar. O zahtevnosti ocenjevanja sodobnih skladb, ki ne morejo slediti nobenim predhodnim zgledom in so čist izraz skladateljevega »trenutka«, je na petkovi prireditvi spregovoril tržaški član komisije Claudio Bilucaglia. In res je bil petkov koncert zanimiv dogodek prav zato, ker je nudil sicer droben vpogled v sodobno in »mlado« glasbeno ustvarjalnost. Občinstvo je pozdravilo tudi predsednica deželnega odbora Arcinova Graziella Rota. O pomembnosti prireditve pa priča še prisotnost uglednih gostov, med temi predsednik ZKOS Franček Rudolf, glasbeni strokovnjak ZKOS Marko Studen, in predsednik vsedravnega združenja Arcinova Mimmo Pinto. Slednji je pobudo označil kot važen dejavnik, ki med drugim prispeva tudi k širšemu zbliznavanju in spoznavanju med narodi. Denarne nagrade je omogočila TKB (izročil jih je sodirektor Adrijan Semen), prejeli pa so jih Tonino Tesei, Jacopo Baboni Schilingi, Massimo Priori, Corrado Fantoni, Mario Pagotto in Christian Roos. Ob predstavitvi Andra Merkija se je nato v koncertnem delu zvrstilo pet od šestih nagrajenih glasbenih del. Spored pa sta dopolnili še dve skladbi - napisala sta ju Michele Biasutti in Mladen Tarbuk - ki sta se uvrstili v finale. V vlogi izvajalcev so se na odru dvorane v Goethe Institutu predstavili mladi glasbeniki iz naše dežele, šestouvrščeni Christian Roos pa je lastno skladbo za štiri pozavne tudi sam izvajal s svojo skupino. (dam)

† V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga

Pepca Saba vd. Čefuta

Pogreb bo jutri, 6. julija, ob 12.15 iz mrvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Ricmanje.

Žalostno vest sporočajo sestri Marija in Ivanka ter ostali sorodniki.

Slovenska vas, Buenos Aires, 5. julija 1992

Ob izgubi drage Pepce Čefute se KD Fran Venturini klanja njenemu spominu in izreka svojcem globoko sožalje.

Po nepopolnih podatkih o vpisih v prve razrede Nekaj več dijakov v višjih srednjih šolah Možne so sicer še minimalne spremembe

Šolsko leto 1991/92 je v bistvu za nami. Na drugem mestu objavljamo izide matur še na treh višjih srednjih šolah. Pozornost bomo v prihodnjih tednih namenjali predvsem ugotavljanju kakšno bo stanje na naših šolah v jeseni, ko se bodo znova odprla šolska vrata, kako številčni bodo razredi, razgledovanju kaj narediti, da bi omejili osip.

V petek je potekel rok za potrditev vpisov v višje srednje šole. Takoj naj navedemo spodbudno ugotovitev, da bo v prvih razredih letos nekaj več dijakov kakor lani. Najbolj občuten po predvidevanju porast v prvem razredu slovenske sekcije industrijskega tehničnega zavoda Galilei, več dijakov bo na učiteljski, oziroma pedagoškem liceju, kakor se po novem imenuje ta šola, več dijakov bodo imeli na liceju Primož Trubar, medtem ko naj bi število dijakov na dveh tehničnih zavodih trgovske usmeritve, to je na zavodu Žiga Zois in na tehnični trgovski šoli Ivan Cankar v glavnem dosegli lansko število vpisanih v prve razrede. Na šoli Ivan Cankar bodo predvidoma imeli dve vzporednici. Lani je bilo v prvih razredih 52 dijakov. To število so v

glavnem že dosegli, oziroma rahlo presegle. Okrog trideset dijakov bo obiskovalo prvi letnik zavoda Žiga Zois (lani 32), šestnajst prvi letnik pedagoškega liceja (lani 14), devet gimnazije - liceja Primož Trubar (lani 6).

Po navedbi gornjih razmeroma zadovoljivih podatkov, pa moramo žal zabeležiti, drugačen trend glede vpisa v prvi razred nižje srednje šole Ivan Trinko. V Doberdobo bodo imeli, po dosedanjih podatkih, trinajst dijakov, (lani dvanajst), precejšen osip pa bo, kot kaže, glede prvih razredov v Gorici, kjer ne bodo dosegli lanskega števila vpisanih (55).

Poudarjamo, da navedene številke niso dokončne in do so možne še, čeprav malenkostne, spremembe. Dijaki, ki bodo obiskovali višje srednje šole, razen tistih na zavodu ITI, se bodo septembra, prav gotovo, še zmeraj spopadali s številnimi težavami prostorske in druge narave. Še zmeraj bodo najbrž brez telovadnice in brez kabinetov. Ni namreč pričakovati, da bi v dveh mesecih uspeli v šolskem centru v Puccinijevi ulici dograditi manjkajoče, oziroma ne-

dokončane objekte, čeprav se je prav te dni, kakor smo tudi poročali, uspešno zaključila dolgotrajna finančna kriza podjetja Venturini, glavnega izvajalca del in so napovedali skorajšnjo obnovitev dejavnosti na vseh gradbiščih. Torej tudi v Gorici.

Ravnatelj se bodo v jeseni predvidoma znašli pred vsako leto ponavljajočimi se težavami glede učnega kadra in pred prav tako ponavljajočim se vprašanjem učbenikov za nekatere (zlasti klasične jezike) predmete.

Od jutri dalje v slovenskem dijaškem domu Vsi v poletno središče s slončkom Jakončkom

Slonček Jakonček bo jutri, 6. julija '92, točno ob 9. uri močno in na ves glas zatrobil s svojim rilčkom in s tem naznanil začetek 15-dnevnega veselja v slovenskem dijaškem domu v Gorici. Animatorji so že pripravili vse potrebno za svoje mlajše prijatelje, tako da bodo ti veselo ustvarjali se igrali, prepevali in se tudi kopali. Vse otroke pa čaka še veliko prijetnih presenečenj, saj bodo središče obiskali zanimivi gosti, z avtobusom pa se bomo odpeljali na lep izlet.

Poskrbeli smo tudi za prevoz iz bližnjih vasi. Vsak dan bo vozil linijski avtobus na relaciji Jamlje-Gorica. Odhod iz Jamlj bo ob 7.37. Otroci bodo z organiziranim spremstvom potovali mimo Palkišča, Gabrij (7.50) do Gorice (7.58) in se po isti poti tudi vračali iz Gorice ob 17.40 do Jamlj ob 18.15.

Nasvidenje v središču!

Animatorji

Izidi matur na šolah Gregorčič, Cankar, Zois

Včeraj so še na zadnjih treh slovenskih šolah v Gorici objavili izide matur. Po kar treh šestdesetih na liceju je včeraj prišla še ena na učiteljski, kjer so povprečne ocene vseh kandidatk dokaj dobre. Kar zadovoljni so bili z ocenami tudi dijaki na zavodu Ivan Cankar, nekoliko bolj razočarani pa so bili na zavodu Žiga Zois, kjer so bile ocene nižje ena dijakinja pa ni izdelala. Poglejmo izide na treh šolah:

Učiteljske Simon Gregorčič: Emy Bauzon 48, Mila Bratina 54, Hadrijana Corsi 45, Ana Cuk 60, Luana Drigo 56, Martina Pahor 45, Barbara Peršič 48, Erika Valentincic 50, Marija Tercic (privatistka) 48.

Poklicni trgovski zavod Ivan Cankar: Michela Codermaz 54, Aleksandro Devetta 43, Lucia Ferfolja 44,

Tanja Gaeta 50, Luciano Gergolet 48, Morena Krascek 48, Maja Makuc 45, Sonia Marussi 40, Ivana Nanut 42, Giuliana Oretti 50, Tanja Pelicon 44, Diego Petejan 42, Arianna Simcic 48, Martina Srednik 40, Debora Terpin 40, Igor Tomsic 43, Silvester Visintin (privatist) 36.

TTZ Žiga Zois: Nataschia Bazzani 36/60, Maša Brani 36, Marco Caudek 42, Dolores Cernic 44, Vanja Cernic 39, Cristina Cigoli 36, Sandro Curzola 54, Damjan Dorni 40, Michela Fajt 42, Teresa Ferfoggia 54, Valentina Humar 48, Valentina Kristancic 36, Sonja Macuz 39, Paolo Miklus 37, Milka Pahor 42, Romina Pizzo 48, Giorgio Preschern 36, Janez Terpin 42, Vesna Tomsic 42. Ena dijakinja ni izdelala.

TABORNIKI RMV TRST - GORICA

obveščajo člane, da bo odhod na letno taborjenje 11. julija. Zbirališče ob 10.30 na železniški postaji v Novi Gorici. Odhod ob 11.25.

SDZPI

PRIREJA V ŠOLSLEM LETU 1992/93 NASLEDNJE TEČAJE:

1. Za dodeljene prodaji s kvalifikacijo (1.000 ur - 2. letnik)
2. Master s kvalifikacijo (500 ur)
3. Začetniški tečaj angleščine (120 ur)
4. Personal computing (90 ur)

Vpisovanje in morebitne informacije od 6. do 17. julija t.l. na sedežu Zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3, vsak dan (razen sobote) od 10. do 14. ure (tel. 81826).

Dariu Gergoletu je družica Brigita povila prvorojenčka

GREGORJA

Svojemu predsedniku iskreno čestita

ŠZ Mladost

DRUŠTVO F. B. SEDEJ - ŠTEVERJAN

vabi na

22. festival ŠTEVERJAN '92

DANES 5. 7. ob 17. uri nastop finalistov

Napovedujeta: TAJDA LEKŠE in JANEZ DOLINAR

PIHALNI ORKESTER »KRAS«

Doberdob

vabi na šagro ob

PRAZNOVANJU 45-LETNICE OBNOVITVE GODBE

NEDELJA 5.7.1992 popoldne (ob 17. uri) nastop pihalnih orkestrov iz Ricmanj, Vogrskega, Cinquecerri (Reggio Emilia) in Krmina.

Zvečer ples z ansamblom Prijatelji.

Tombola z nagrado 2 milijona lir

Tudi v pesmih iz ljudskega izročila premoč zborov iz pribaltskih republik

Zbori iz pribaltskih republik so osvojili prve tri nagrade v sekciji pesmi iz ljudskega izročila na 31. natečaju Seghizzi. Enakovredno z njimi sta se kot že v polifoniji kosala le nemški zbor iz Magdeburga in Vokalna skupina Ave iz Ljubljane, ki sta pristala na 4. oz. 5. mestu. Prvo nagrado je dobil zbor Ausma iz Rige (Latvija) - 93,43 točk, 2. Komorni zbor iz Tallina (Estonija) - 91,57 točk in 3. Komorni zbor Cantemus iz Vilnusa (Litva) - 90,43 točk.

Po natečaju Seghizzi bo nocoj ob 20.30 dvorana UGG prvič gostila tekmovanje za 3. Veliko nagrado Evrope v zborovskem petju. To tekmovanje, ki se izmenično odvija v raznih državah, naj bi na zborovskem področju izbralo res najboljše med najboljšimi. Na njem namreč lahko sodelujejo le zbori, ki so lani zmagali na enem od pomembnejših mednarodnih pevskih natečajev v Evropi. Nocoj se bodo v Gorici predstavili lanski zmagovalci natečaja Seghizzi - vokalna skupina Hortus Musicus iz Celovca, natečaja v Varni v

Bolgariji - zbor Hodeiertz iz Tolose (Španija), natečaja v Tolosi v Španiji - zbor St. Jacobs Kammarkör iz Stockholma in natečaja v Toursu (Francija) - komorni zbor iz Pecs (Madžarska). Sodelovanje je zaradi nepremostljivih težav odpovedal nemški zbor iz Leonberga (lanski zmagovalec nate-

čaja v Arezzu), tako da se bodo za lovoriko najboljšega potegovalci štirje zbori, ki se bodo predstavili vsak s približno 25-minutnim homogenim programom polifonskih skladb.

Na sliki (foto Marinčič) dekleta pevskega zbora likovnega liceja iz Pecs na Madžarskem

Rimski poslovnež prinesel v banko 50.000 ponarejenih USA dolarjev

V Novi Gorici so v petek priprili in po zaslišanju kmalu spet izpustili italijanskega poslovneža iz Rima, ki je v podružnici Ljubljanske banke v Šempetru hotel vložiti 50.000 ameriških dolarjev. V banki so kaj kmalu ugotovili, da gre za ponarejene bankovce in tako se je poslovnež znašel v priporu. Imena poslovneža žal nismo uspeli izvedeti. S primerom se ukvarjajo tudi italijanski preiskovalni organi in prav to dejstvo pojasnjuje skopost podatkov.

Menda skušajo preiskovalci odkriti povezavo med rimskim poslovnežem in nekaterimi osumljenimi osebami v Vidmu. Znesek ponarejenega denarja, ki so ga zasegli je največji, kar so jih v zadnjih letih ugotovili in zasegli na območju Nove Gorice. V italijanski valuti odgovarja (seveda če ne bi šlo za ponarejen denar) vrednosti okrog 56 milijonov lir.

Pohod Kekec-Triglav

Planinsko društvo Nova Gorica prireja 5. planinski pohod Kekec - Triglav. Udeleženci bodo na pot

odšli 16. julija zgodaj zjutraj, domov pa se bodo vrnili 19. julija. Prijave (z vplačilom akontacije) in informacije nudijo na sedežu društva, Delpinova 1, ob torkih in četrkih od 17. do 19. ure.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada od 28. junija do 4. julija 1992.

Rodili so se: James Bradford, Marco Fabbi, Francesco Lanza, Ilaria Donatoni, Annamaria Amodio, Marco Emanuele Tami, Valeria Ferfolia.

Umrli so: 61—letni upokojenec Bruno Deste, 81—letna upokojenka Ernesta Bisani vdova Cumar, 76—letni upokojenec Arturo Guido Tronchin, 67—letni upokojenec Dario Holtl, 79—letna upokojenka Maria Romanzin vdova Bressan, 80—letna upokojenka Antonia Sellenati, 84—letna upokojenka Margherita Susich, 66—letni upokojenec Luigi Bressan, 80—letni upokojenec Mario Paoletti.

Oklici: finančni stražnik Michele Giannetto in uradnica Giovanna Maglione, uradnik Paolo Bressan in uradnica Marialisa Pacifico, uradnik Marco Komjanc in uradnica Barbara Sosol, oficir mornarice Angelo Barbera in in Anna Obit.

Poroke: gosposki operater Fabio Algadeni in arhitekt Fabia Cabrini, geometer Mauro Bordin in uradnica Sonia Ramon, uradnik Maurizio Rizzi in uradnica Silvia Zia.

V torek občinski seji v Doberdobo in Sovodnjah

V torek, ob 18.30, je napovedana seja občinskega sveta v Doberdobo, kjer bodo razpravljali o obračunu finančnega poslovanja občine v letu 1991. Prav tako v torek, ob 20. uri pa se bo sestal tudi občinski svet v Sovodnjah. Osrednja točka dnevnega reda se nanaša na odobritev obračuna in nekaterih drugih finančnih ukrepov, predmet razprave pa bo tudi predlog za prodajo občinskega zemljišča Posojilnici.

razna obvestila

SKGZ sporoča, da bo seja goriških članov Glavnega odbora v sredo, 8. julija, ob 20. uri v knjižnici Damir Feigel.

Knjižnica Damir Feigel bo v ponedeljek, 6. julija, zaprta.

Občinska knjižnica v Doberdobo bo zaprta od 6. do 10. julija. Od 13.7. do 11.9. bo delovala v ponedeljek in sredo od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, ter v torek in petek od 9. do 12. ure.

Lekcije za popravne izpite iz italijanščine, slovenščine, latinščine, grščine, angleščine, nemščine in matematike bodo v dijaškem domu Simon Gregorčič od 10. do 30. avgusta.

kino

Gorica

VITTORIA Zaprto.

CORSO 16.00-22.00 »Rotta verso l'ignoto«.

VERDI 16.00-22.00 »Spiando Marina«.

Nova Gorica

SOČA 18.30 in 20.30 »Ne reci mami, da smo sami«.

SVOBODA Šempeter 18.30 »Zadnji skavt«. 20.30 »Vonj golega telesa«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 1 (v Štandrežu) - ul. Del San Michele - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 2 - Ul. A. Manlio 14 a/b - tel. 480405.

† Zapustila nas je naša draga

Slava Lavrenčič vd. Jarc (Kukukova)

Pogreb bo jutri, 6. julija, ob 13.30 iz mrliške veže bolnišnice v Trziču v cerkev v Doberdobo.

Žalostno vest sporočajo

nečaka Arnaldo in Marija z družinama, brat in sestra ter drugo sorodstvo

Doberdob, Poljane, Štarančan, 5. julija 1992

SSG je imelo v petek v Bazovici premiersko uprizoritev Goldoni za današnjo rabo v komediji Prebrisana vdova

TEA ŠTOKA

V petek je SSG iz Trsta premierno uprizorilo v Bazovici, na trgu pred župniščem, karakterno komedijo Carla Goldonija Prebrisana vdova (La vedova scaltra).

Sloviti Benečan jo je napisal leta 1748. Za to obdobje je značilno, da je dramske osebe rešil negibnosti mask: namesto stereotipov vdove, žene, dekleta, oblikuje individualizirane značaje (kar sugerira prirednik "prebrisana"), ki jih umesti v konkretno socialno okolje, v prostor, v katerem se zrcalijo posebnosti sočasnih Benetk (recimo v didaskalijah: opisi malomeščanske hiše, plemičeve palače). Novost in uspeh Goldonijevega gledališča sproži burno polemiko s Chiarijem, sočasnim beneškim gledališčnikom, tako da so tamkajšnje oblasti leta 1849 začasno prepovedale gledališko dejavnost.

V Prebrisani vdovi se Goldoni loti fenomena mladih vdov. Takratna družbena konvencija je velevala poročati mlade ženske s starejšimi moškimi. Na svoj račun so resda prišli osvigli starci, toda nevarna posledica te družbene prakse je bila precejšnja množica zgodaj ovdovelih žensk, ki je spričo nezadovoljstva in odrinjenosti od družabnega življenja predstavljala nevaren element socialne nestabilnosti. Ne le, da so bile mlade vdove skušnjava samskim mladeničem,

Prizor iz Goldonijeve Prebrisane vdove

čem, željnimi ljubezenskih avantur, pač pa so se zbirale v krožke in širile nezadovoljstvo na ostale pripadnike družbe. Goldoni predlaga genialno rešitev: mlada žena naj sama prevzame odgovornost pri izbiri novega moža, tako da se ne bo mogla pritoževati, da je bila prisiljena v možitev.

Okrog Rosaure, komaj ovdovela ženske v cvetu let, se podi lepo število snubcev: angleški plemič Runebig (Alojz Svete), francoski lahkoživec Le Bleu (Vladimir Jurc), mlečnozobi španski vitez Don Alvaro de Castiglia (Primož Ekart) in Italijan Conte di Bosco Nero (Stojan Colja). Za koga naj se odloči? Anglež je poln pristanov in draguljev, Francoz je liberalne čudi, ni ljubosumen, Španec se ponaša z rodovnikom kraljevske krvi, Italijan je strasten in polnokrven. Preden bo izbrala sebi primerne moža, preizkusi vsakega posebej. V času karnevala se zamaskira kar štirikrat: v angleško gospodično, francosko lahkoživko, špansko temperamentno koketo in v beneško masko. Zvest ji ostane le italijanski grof, zato se odloči zanj. Vzpredno z zgodbo nečimrno in izbirne vdove se odvija zgodba njene sestre Eleonore, za možitev godnega dekleta. S pomočjo Marionete, hišne pri Rosauri, in po logiki »bolje vrabca v roki, kot goloba na strehi« se ustanovitven Francoz poroči z mlajšo Eleonoro. Goldonijeva igra je obenem hommage ozaveščeni ženski, ki drži vse niti trdno v svojih rokah. Medtem ko so moške osebe tipizirani, zafiksirani liki, pač stereotipni predstavniki naroda in stanu, kar uprizoritev Mete

Hočevar s pridom izkorišča in na čemer režija gradi razviden potek odrskega dogajanja, so ženske osebe individualizirane: neogljena in histerična Eleonora (s poučarjanjem nevrotične plati jo je oblikovala Lučka Počkaj), lucidna in preračunljiva služkinja Marijeta, zviata in v vseh pogledih vredna svoje gospodarice (Miranda Caharija) ter navsezadnje z vsemi žavbami podmazana vdova Rosaura, dovolj »razsvetljena«, da ve, kako v svoje štrene ujeti najboljšo partijo, ne da bi se pri tem odpovedala krožku vdanih častilcev (Maja Blagovič).

Morda bo kateri od gledalcev v Goldoniju Mete Hočevar pogrešal beneški esprit, couleur locale beneških trgov, campitellov, kanalov, mostov. Režiserka in scenografka iz Ljubljane je igro postavila na potujoč gledališki voz, na prosto, pod milo nebo. S to odločitvijo je ostala zvesta tradiciji commedie dell'arte s potujočimi gledališkimi skupinami, ki so na podlagi kratkega scenarija improvizirale in zabavale publiko. Glasbena spremljava (Aldo Kumar in Nevio Miklavčič) - večidel so to šlagerji, značilni za angleško, francosko, špansko in italijansko popularno glasbo - še dodatno razblinja ozračje Benetk 18. stoletja ter igro Carla Goldonija postavi v abstraktni prostor, na raven nadčasne, večno veljavne komike. Rezultat je neproblematični Goldoni, ki nas zabava s sproščeno situacijsko komiko, deloma tudi z neprizanesljivo karikaturno značajev. Iz stroge gledališke perspektive estetsko relevantna, vsekakor pa vizualno privlačna uprizoritev, kot nalašč za poletne večere.

Pismo brez pisave - razstava Narodnega muzeja »Iz človekove volje in ne iz prisile«

JURE GOMBAČ

Pred kratkim so se v Narodnem muzeju zaprla vrata ene najbolj markantnih razstav v zadnjem času na Slovenskem - Carta sine litteris - Pismo brez pisave.

Ta najstarejša kulturna in znanstvena institucija pri Slovencih (1821) je s to razstavo nadaljevala svoje temeljno poslanstvo, to je predstaviti zgodovino lastnega etničnega prostora. Tokrat je Narodnemu muzeju, v smislu najodobnejših trendov v tej dejavnosti, uspelo v projekt vključiti arh. Marka Mušiča in arheologa Timoteja Knific, ki sta vsak s svojo govorico v novem razstavnem paviljonu ustvarila neponovljiv ambient »priščipnjen in stisnjen na sredi z nabrekli rotundo in je razdeljen na dva pola na tej in na oni strani širokega vhodnega ošišča« (D. Svoltjšak).

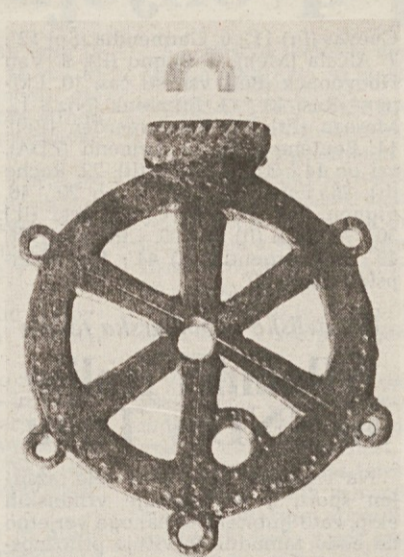
V eni od polovic razstavne dvorane so bila razvrščena rimskodobna krščanska stoletja s Celeio, Petovio in Emono ter s kasnoantičnimi pribežališči, v drugi polovici pa je bil prikazan zgodnji srednji vek ter simboli tega časa. Krščanstvo se je namreč na slovenskih tleh začelo dvakrat. Enkrat v rimskih časih, drugič pa po naselitvi Slovanov. To bipolarnost razstave združuje kristogram, kot simbol krščanstva in je izrazna govorica neke univerzalne civilizacije. Ta predmet odpira galerijo razstavljenih eksponatov, ki s svojo bogato govorico izovejo nemir v naši duši. Vprašanja in odgovori se prekrivajo, saj je jezikov, s katerimi nas nagovarjajo, veliko. Hočeš, nočeš je treba priznati, da se v majhnem segmentu življenja zgodnjerednjeveške Evrope, ki ga je posredovala ta odlična razstava, zrcali kozmopolitski profil ljudi, ki so nosili to krščanstvo, mi pa pogosto ne vemo več,

kaj pomeni »Carta sine litteris« - prazen pergament. Kdor ve, kaj pomeni tradicionalna zgodba o Ingovem sporočilu, ve tudi, da smo avtentično zgodovino tistega časa že pozabili. Pa ne, da bi se pomen izgubil. Ta je v naši kulturi ostal vseskozi prisoten. Vendar so se čez prvotno besedilo, ki je zapisano o teh storitvah, voglele nove plasti spoznanj, pričakovanj, občutij. Nove besede so se polastile pomena prvotnih besed. Prvotni simbol je nadaljeval svojo veljavo in izpovednost v poznejših, včasih gostobesednejših, ne le oblikovno bogatejših izrazih. Zato je potovanje k simbolni govorici krščanske umetnosti predromanskega obdobja pravzaprav odgrinjanje pozneje naloženih plasti.

Večini eksponatov je simbolni značaj imeniten. Predstavljajo se kot abreviature velikega besednega ali miselnega sklopa, ki je bil v času nastanka univerzalno razumljiv. Vendar je večina sporočil, ki je do nas prišla iz srednjega veka, izražena v podobah. Razstava Pismo brez pisave je že v naslovu sprejela tako simbolnost v načinu sporočanja, kot skoraj popolno odsotnost črkovnega literarnega načina pogovarjanja. V abstrakt spreminjene podobe so se otrsle vseh prvotno realističnih detajlov in ta stiliziranost je zapletla govorico, ki je izgubila sporočilno neposrednost.

Belina razstave in prostora sta nas zazibala v mirnost in sanjarjenje. Tako lahko mimogrede pozabimo, da so bile romanske cerkve na vršacih pravzaprav ubežniki pred svojimi nasledniki. Ko so se začeli Slovani pokristjanjevati, kar dokazujejo krstilnice v cerkvah, je salzburškemu škofu Arnu misionar Alkuin v pismu svetoval tole: »Krst naj bo prostovoljen in hoten. Pred krstom je treba vero vcepiti v srce, z desetino naj se prizanaša, vera se namreč poraja iz človekove volje in ne iz prisile; človeka je mogoče prisiliti h krstu, ne da pa se ga prisiliti, da bo veroval.«

Razstava je torej svojo sporočilnost umestila v prostor človeške podzavestne zaznave. Ob tem, ko si občudoval enkratne predmete, je iz njih govorila govorica že davno razumljenih simbolov. Bilo je enkratno doživetje samospraševanja in avtorefleksije o našem bitju in žitju v času in prostoru. Arhitektura je vsa to enkratnost še poudarjala z neoklasičnimi formami vitrin in novega atrija, v katerem se je razstava povsem umestila. S tem aktom neke podzavestne sporočilnosti je razstava postala nov temeljni kamen sličnih kulturnih prireditvev. V njej si začutil samega sebe in lasten teritorij, torej lok, ki ima dva začetka in nima konca, tako kot vse naše življenje.

Kristogram

Približuje se Goldonijeva 200. obletnica

V času karnevala leta 1707 v Benetkah rojeni Carlo Goldoni je s svojim delovanjem močno zaznamoval razvoj italijanske komedije, ki je vzniknila v 11. stoletju s potujočimi gledališkimi skupinami, znanimi pod imenom commedia dell'arte. Tipi commedie dell'arte so še danes prisotni v naši zavesti (Harlekin, Pantalone, Colombina...) tudi po zaslugi Carla Goldonija, ki se je lotil zapisovanja komičnih zapletov, katere so igralci uprizorjali na podlagi kratkega scenarija, ki so ga obogatili z odrsko improvizacijo. Gledališč tiste dni ni bilo in tako so komedijanti potovali iz mesta v mesto ter pod milim nebom na skupaj zbitih deskah zabavali vsakokrat drugačno publiko. Od zapisovanja je Goldoni prešel na pisanje komedij in jih s tem tematsko in tipološko razširil. Na oder je postavil ljudi iz osemnajstega stoletja (trgovce, plemiče, pisarje...), kar je tedanja publika sprejela z navdušenjem, kritika pa z ogorčenjem. Goldoni je končno uknil tudi maske, ki so jih prej nosili igralci, ter to utemeljil z mislijo, da maska zakriva eno izmed najmočnejših igralčevih izrazil - obraz. Ta njegova reforma je predvsem v literarno kritičnih krogih sprožila tako imenovano »gledališko vojno«, pred katero je Goldoni leta 1762 zbežal v Pariz.

V Parizu je še naprej pisal komedije, napisal je tudi svoje spomine ter princeso Elizabeto, sestro kralja Ludvika XVI, učil italijanščine. S tem si je prislužil kraljevo pokojnino. Ko se je torej že zdelo, da bo v miru preživel svoja stara leta, je izbruhnila francoska revolucija in glasniki novega družbenega reda so mu ukinili pokojnino in ga tako pahnili v bedo. Umril je 7. februarja 1793 ubožen in slep, ironija usode pa je hotela, da so na isti dan izdali dekret o vrnitvi pokojnine.

Leta 1993 bo torej minilo dvesto let od njegove smrti in prav je, da se gledališčniki poklonimo njegovemu spominu, tako kot najbolje vemo in znamo: s komedijo, zaigrano pod milim nebom na skupaj zbitih deskah. In smeh publike bo največje priznanje in počastitev njegovega dela.

IRA RATEJ

Poletna šola slovenščine

LJUBLJANA — Filozofska fakulteta v Ljubljani prireja po dvoletnem premoru 11. izvedbo Poletne šole slovenskega jezika. Udeleženci (skupno 65) so večinoma študentje, ki prihajajo iz slovenskih zdomskih oz. izseljenjskih okolij v Evropi in prekomorskih deželah; v dveh, treh in štiritredenskih tečajih se bodo lahko naučili slovenskega jezika ali pa izpopolnili pridobljeno znanje.

Vzporendo s Poletno šolo bo potekal Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, tj. prireditve, ki se je udeležujejo pretežno slavisti iz tujine, sploh pa taki, ki se bolj znanstveno ukvarjajo s slovenščino. Slušateljev bo približno 140, med njimi bo več zamejcev iz naše dežele, Koroške in Porabja. Uradno se bosta obe prireditvi pričeli jutri, 6. julija. Poletna šola slovenskega jezika je lani, zaradi vojnih razmer v Sloveniji, odpadla.

I.V.

Pripombe Narodne in študijske knjižnice k tezam za nov zakon o obveznem izvodu

Narodna in študijska knjižnica nam je poslala v objavo naslednjo izjavo:

Z zaskrbljenostjo smo prebrali teze za nov zakon o obveznem izvodu publikacij, ki predvidevajo drastično zmanjšanje števila obveznih izvodov. Predvideno zmanjšanje bi posebno hudo prizadelo dele slovenskega naroda, ki žive izven meja Republike Slovenije.

Obvezni izvod predstavlja za nas edino hitro in popolno informacijo o založniški dejavnosti v Republiki Sloveniji. Publikacije, ki jih prejemo po obveznem izvodu, pokrivajo celotno slovensko založniško dejavnost, torej tudi tisto gradivo, ki ga ni na tržišču in je prav tako zanimivo za uporabnike. Ob močnem vplivu založništva in sredstev množičnega obveščanja večinskega naroda, so knjige in periodika iz obveznega izvoda za manjšino ena redkih možnosti sprotnega soočanja s stvarnostjo in snovanji matičnega naroda.

Naj ob tem navedemo nekaj podatkov o delovanju NSK: knjižničarsko delo opravljajo tri osebe, knjižnica pa je odprta 50 ur tedensko. V letu 1991 smo zabeležili skoraj 10.000 obiskov, predvsem mladine. Tudi izposoja stalno narašča (leta 1991 smo izposodili 6.400 knjig) in prav tako narašča povpraševanje po periodiki in

medbibliotečni izposoji (do aprila 1992 je bilo 47 prošenj). Letni prirast knjižnega fonda je približno 2.200 enot.

NSK opravlja domoznansko dejavnost za področje, kjer živijo Slovenci v Italiji ter sestavlja letno Slovensko bibliografijo v Italiji.

V današnjih pogojih in s sedanjim stanjem osebja bi bilo nemogoče voditi in izvajati tako nabavno politiko, ki bi vsaj približno zadoščala potrebam osrednje slovenske knjižnice v Italiji. Uvoz slovenskih knjig in periodike bi zaradi carine predstavljal za našo ustanovo še dodatno finančno breme.

Obvezni izvod je danes za našo knjižnico največja podpora, ki jo prejemo iz matične domovine. Mislimo, da dva izvoda knjig iz Slovenije, namenjena zamejskim knjižnicam, ne moreta biti taka huda denarna obremenitev, da bi jo slovensko založništvo ne moglo prenesti. Vsakršna okrnitev sedanjega stanja bi bila za nas hud udarec. Obvezni izvod predstavlja uredništev zamisli o enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Poleg tega pa je celotno gradivo slovenskega obveznega izvoda, ki je na razpolago izven meja Republike Slovenije, pomembna izločba nove nastale evropske države in referenčna točka za njeno spoznavanje.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska. Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Julijske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30). Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 769697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

nedelja, 5. julija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Javnomnenjska raziskava agencije Stik dala presenetljive rezultate

Slovenski volilci sedaj podpirajo liberalno demokratsko stranko

LJUBLJANA — Sobotno Delo objavlja mnenjsko raziskavo o strankah. Vprašanje se glasi: »Če bi bile v nedeljo volitve, katere stranke bi volili?« Odgovori so presenetljivi in skoraj neverjetni. Toda treba je poudariti, da je preskavo izvedla resna ustanova Stik, da je terenska in da so torej vprašali 1074 posameznikov zbranih po znanstveno vzorčnem sistemu in da so tudi v preteklosti bili na osnovi v praksi preverjenih izkušenj podobni rezultati začuda točni.

Rezultati so naslednji:

Socialdemokrati 3,4 %
Zeleni Slovenije 5,8 %
Narodno-demokratska stranka 0,7 %
Demokratska stranka 5,4 %
Slovenska ljudska stranka 2,1 %
Krščansko demokratska stranka 11,7 %
Liberalno demokratska stranka 45,9 %
Stranka socialno demokratske prenove 3,5 %
Socialistična stranka 0,8 %
Socialdemokratska unija 0,2 %
Nobene od teh 1,3 %
Ne bi šel na volitve 7,9 %
Ne vem, katero stranko bi volil 10,9 %

Pripomniti je treba še dve metodološki stvari. Spraševalci so vedno naziv stranke vezali z imenom njegovega predsednika, niso izvajali nobenega pritiska, toda skušali so le izvedeti rezultat, da ne bi ostalo preveč neopredeljenih in bi bili izidi povsem neučinkoviti.

Premiki so torej ogromni in presenetljivi. Ljudje ločijo stranko po imenu, še posebej pa jih ločijo po predsednikih. In na tej osnovi so Drnovškovi liberalni demokrati prejeli preko 45 odstotkov, v primeru stvarnih volitev, ko se ne šteje odsotne in one, ki slabo volijo, pa bi v parlamentu imeli sami večino. Izgubili so vsi ostali. Porazena je slovenska desnica, kakršne koli barve, Pirnatovi narodnjaki so stavu izgubili, liberalci imajo komaj 0,3 odstotke glasov, toda izredno nizko je kmečka ljudska stranka in to na anketi teden dni po njihovem bučnem kongresu. Nizko in vedno nižje so krščanski demokrati.

Po vsem isti, morda za las še zaostren, pa je trend na levi. Prenovitelji so bili vedno dokaj trdni, ohranjali so svoje tradicionalne glasove, ta raziskava pa jim v primerjavi s podobno izpred pol leta odvzema kar deset odstotkov. Levice torej skoro ni, ali je stisnjena. Velika večina vseh teh strank je po tej anketi že na robu in ne bi dobile več kot 3 %, ki ga zakonski načrt predvideva za nove volitve, kot minimalno število glasov, da kandidati neke stranke sploh pridejo v parlament.

Seveda pa je treba tudi dodati, da je do podobne volilno-statistične-efvorije že prišlo, ko so demokrati prvič razbili Demosovo koalicijo in prešli iz desnega v levi center. Tokrat gre najbrž zasluga liberalnim demokratom, njihovim predsedniku Drnovšku in velikim pričakovanjem, da bo ta vlada rešila, ali vsaj skušala rešiti nakopičene težave.

Pri vsem tem pa je tudi zanimiv izreden medijski in politični učinek Janševih knjige Premiki. O njej se je že mnogo pisalo in še dolgo bo v osrčju slovenskih političnih peripetij. Kratka in zato prepovršna ocena je zelo tvegana, vendar jo lahko skušamo strniti v nekaj ugotovitev. Predvsem je to avtobiografska knjiga, ki govori o močni, avtoritativni, učinkoviti, toda tudi vase usmerjeni osebnosti. Janša je bil nesporen učinkovit akter zadnjega časa, prav tako pa se nesporno kot tak tudi počuti in prikaže.

Drugi del vprašanja pa je seveda v orisu in objektivnosti orisa dogodkov. Po mojem - seveda tudi povsem subjektivnem mnenju - je avtor dokaj točen, argumentiran in vsekakor zanimiv, ko

obravnavava vojaški del vprašanja. To vse od trenutka, ko je JLA razorožila, ali vsaj skušala razorožiti dobršen del Teritorialne obrambe, pa vse do desetdnevne vojne. Slovenska Teritorialna obramba je v tej vojni zmagala, zmaga tako premočno, da se sedaj skuša celo dvomiti o vojni sami. Toda vojna je bila. V Sloveniji je bilo dvajset tisoč vojakov JLA, preko tisoč tankov in oklopnih transporterjev, na stotine letal, topov, specialnih enot. Vse to železje je nameravalo Slovenijo obdati v jekleni obroč, prisiliti slovensko oblast na popuščanje in Slovenija bi bila še vedno sestavni del take ali drugačne Jugoslavije, zelo verjetno z trenutnim bosanskim scenarijem.

Vojaki so ta načrt izvedli do kraja diletantsko, ker je bila JLA tehnično nesposobna, ker je povsem napačno ocenila nasprotnika. Menili so, da bodo tankovske divizije šle na sprehod, kot so to naredile na Kosovu, Slovenci se bodo preplašili, poskrili po mišjih luknjah, vodstvo pa prilagodilo nastalemu položaju.

Toda slovenska Teritorialna obramba je bila skromno oborožena, toda organizirana naravnost po priročnikih slavnega Clausewitzja, ameriških generalov iz državljanske vojne, in predvsem na osnovi slovenskih partizanskih izkušenj. Oklopne kolone so stisnili v obroč, zaprli spredaj in zadaj, izstradani vojaki JLA so pričeli bežati in slavna JLA je v Sloveniji preprosto razpadla.

To je uspeh vojaškega vodstva, toda ne samo njega. Prav obratno,

vse do vojne je v Sloveniji obstajal sistem normalne demokracije: Vrhovno poveljstvo je v resnici bilo predsedstvo, nekateri člani vlade, končno besedo pa je med najhujšimi boji izrekel na nočni tajni, toda razburiljivi in polemični seji slovenski parlament.

V takem demokratičnem vzdušju pa je važna človeška pamet, odgovornost, do kraja je treba vse pretehtati in do kraja so prišle do izraza tudi politične, psihološke, propagandistične in druge slovenske prednosti in kvalitete. Odločilno vlogo je igral tuji tisk, tuji diplomati. Adekvatnega odraza teh problemov pa po mojem mnenju v Janševi knjigi ni, predvsem pa je beločna razdelitev: dobri, pošteni in zavedni, ki so ga v vojnih naporih podpirali; slabi, vseh grehov polni in morda celo na robu izdajstva vsi oni, ki so bili drugačnega mnenja. Toda le v simbiozi teh dveh mnenj, v simbiozi odločanja na taki osnovi, s prispevkom tako modrih mož, kot je predsednik Kučan, s prispevkom dveh strategov kot sta bila Janša in Bavčar, pa še zunanje političnega spretnega diplomata kot je bil in je Dimitrij Rupel in še bi lahko naštevati, se je vojna končala na veliko žalost srbskih generalov, z za Slovenijo izredno majhnimi izgubami, vseh mrtvih pa res ni bilo niti za dva trčena avtobusa, kot je cinično obžalujoče ugotovil taktični srbski jastreb in sedaj upokojeni načelnik generalnega štaba.

BOGO SAMSA

Nekoč turistično mesto

Tako je nekoč zgedel Split, ki je bil kot druga dalmatinska mesta, cilj številnih turistov. Upati je, da se bo turistična reka spet okrepila (Foto Srdan Živulović)

V Makedoniji se stopnjuje nezadovoljstvo ker ji Evropa ne priznava samostojnosti

LJUBLJANA — Po najnovejši odločitvi vrha Evropske skupnosti v Lizboni, da ne prizna samostojnosti Makedonije z njenim sedanjim imenom, je v Makedoniji nastal pravi šok. Pojavila pa so se tudi prva nevarna znamenja resne notranje politične konfrontacije. Makedonski zunanji minister dr. Danko Maleski je neposredno po neugodnem sporočilu iz glavnega mesta Portugalske ponudil svoj odstop. S tem je hotel izraziti svoj protest proti sklepu dvanajsterice, s katerim »je povzročena velika krivica Makedoniji«. V sredo pa so poslanci opozicijske in v parlamentu najštevilnejše makedonske nacionalistične stranke VMRO-DPMNE zahtevali odstop makedonskega predsednika Kire Gligorova, ker naj bi bil kriv za to, da je »zunanja politika makedonskega državnega vrha na zadnjem zasedanju Evropske skupnosti doživela popoln poraz«.

Sef VMRO-DPMNE Ljupčo Georgievski je v svojih različnih izjavah v tem tednu poudarjal, da je »najnovejša deklaracija šefov evropskih držav, ki pripadajo Evropski skupnosti, pokazala, da je bila "modra" politika makedonskega vodstva v bistvu ves čas antimakedonska«.

Georgievski meni, da se drugače tudi ni moglo končati glede na to, »da je bila makedonska politika ves čas politika kompromisov in defenzive pri obrambi nacionalnih in državnih interesov«. Za takšno pozicijo makedonske

politike Georgievski obtožuje »neokomunistični« in »projugoslovanski« državni vrh Makedonije.

Vsekakor ni nobena skrivnost, na to pa je opozoril v nekem svojem nedavnem pismu tudi Evropsko skupnost, da je makedonski politiki doslej uspelo osamosvojitvene poteze izpeljati brez kakšnih hujših zaostritev. Prav tako je Jugoslovanska armada Makedonijo zapustila brez hujših incidentov in po mirni poti. To pa očitno nekatere skrajnostne nacionalistične sile pojmujejo kot slabost in ne kot prednost. Zato je Gligorov v tem svojem pismu tudi dramatično opozoril, da bi lahko nadaljnje odlašanje s priznavanjem Makedonije povzročilo nevarne napetosti in nova žarišča spopadov tudi v tej nekdanji jugoslovanski republiki. Očitno pa ti argumenti za večino predstavnikov še zdaleč niso imeli iste teže kot dosledno vztrajanje Grčije, da se Makedonija ne prizna kot Makedonija, ampak šele pod nekakšnim novim imenom: Slovenska Makedonija ali Skopska Makedonija.

Številni komentatorji še zdaj ugibajo, kaj vse je odločilno vplivalo, da se je enajst držav ES uklonilo zahtevi Grčije. Za nekatere naj bi bila odločilna želja, da se za vsako ceno prepreči kakršnakoli hujša nasprotja med člani Evropske skupnosti, do katerih bi lahko prišlo, če bi se zoperstavili mnenju Grčije. Ob

staja tudi teza, da je zaradi tega Grčija pristala na zaostrovanje odnosov ES proti Srbiji, pokazala pa naj bi tudi več razumevanja za sodelovanje ES s Turčijo, čemur se je prej leta in leta zoperstavljala. Očitno naj bi imela za svoj odpor proti Makedoniji veliko zaslambo tudi pri Američanih, ki naj bi evropskim partnerjem sugerirali, naj ne vztrajajo pri svojih zahtevah, da ne bi destabilizirali grškega premiera Mitsotakisa in omogočili, da pridejo v Grčiji na oblast socialisti.

Makedonski parlament je za zdaj z večino odbil napade opozicije na predsednika Gligorova, hkrati pa je zahteval tudi od zunanjega ministra Maleskega, da nadaljuje z opravljanjem svoje funkcije.

Kiro Gligorov je v svojem sporočilu naciji dejal, da so z deklaracijo iz Lizbone »kršene osnovne pravice, občutki in dostojanstvo malega in miroljubnega naroda«. Kot poseben precedens je Gligorov ocenil dejstvo, da lahko ena država - članica ES odreče pravico drugi državi in narodu, da zavzame mesto v mednarodni družini. Gligorov je poudaril, da nima nihče pravice, da odloča o elementarni in neodtujljivi pravici naroda o imenu njegove države.

Makedonska vlada pa je v svoji posebni izjavi zapisala, da je z odnosom do Makedonije ES pokazala, da ne spoštuje niti svojih načel.

(NIA)

Predsednik Kučan pozdravil izseljence

LJUBLJANA — »Pozdravljeni v Sloveniji, v vaši rodni deželi, pozdravljeni v domovini vaših očetov. Vanjo se vračate in prihajate z vseh koncev sveta. Vračate se znova in znova od povsod, kamor vas je razselila Slovenecem ne vselej najbolj prijazna usoda.« Tako je začel slovenski predsednik Milan Kučan svoj govor na današnjem srečanju izseljencev v Dolenjskih toplicah.

»Letošnje Srečanje v moji deželi je naše prvo srečanje v svobodni, samostojni in suvereni

slovenski državi. Z njo so uresničene sanje in okronani napor mnogih rodov Slovencev, ki so vsak ob svojem času in vsak svojim razmeram primerno utirali pot, ki je zdaj končno pripeljala do cilja. Sedaj živeči rodovi Slovencev imamo to srečo, da smo te sanje ne le sanjali, ampak smo jih tudi uresničili.« je nadaljeval predsednik Kučan.

»Dosegli smo cilj, kjer smo pokazali presenetljivo visoko in v naši zgodovini le redko izpričano enotnost,« je dejal predsednik Kučan in se nato zahvalil vsem Slovincem v svetu za njihove prispevke v boju za slovensko samostojnost. »Ta zmaga je skupno slovensko dejanje in samo kot takšna je tudi bila mogoča.«

»Lansko Srečanje v moji deželi je preprečila vojna. Svoboda, samostojnost in neodvisnost smo morali dobiti z vojno. Na trdnem temelju pa je sedaj mogoče razmišljati o prihodnosti in to prihodnost ustvarjati. Slovenija je in bo domovina vseh Slovencev. Naredimo je takšno zdaj, če

tega v preteklosti nismo znali vselej storiti.

»Živimo z zavestjo, da smo del Evrope, del njene civilizacije in kulture. To dejstvo moramo znati tudi živeti. Evropo zanima njena prihodnost. Ne ukvarja se kaj prida s svojo preteklostjo. Pustimo zato tudi mi naši preteklosti, da končno postane preteklost. Naučimo se iz nje tisto, kar je potrebno za srečno prihodnost Slovencev zdaj,« je zaključil svoj govor predsednik Milan Kučan. (STA)